www.aigak.kz

RESPÝBLIKALYQ APTALYQ GAZET

АЙҒАҚ

MEDIA

Gazet Qazaqstan Jýrnalistika Akademiasynyń "Altyn Juldyz", Qazaqstan Jýrnalister odaǵynyń Turar RYSQULOV jáne Sattar ERÝBAEV atyndaǵy syılyqtarynyń, "Altyn júrek" syılyǵynyń ıegeri

№42 /sársenbi/ 23 qazan 2024 ж.

ҚАЛА ӘКІМІ ӘЛЕМ ЧЕМПИОНДАРЫН ҚАБЫЛДАДЫ

Қала әкімі Ғабит Сыздықбеков Әлем чемпионатының жүлдегері Талғат Орынбасар мен жаттықтырушысы Самат Сапишевті қабылдады.

Кездесу барысында Әлем чемпионатының жүлдегері өзінің алдағы жоспарларымен бөлісіп, қала әкімі тарту еткен алғыс хаты мен арнайы сыйлықтарын қабыл алды.

Айта кетейік, қазан айының 1-6 аралығында Тәжікстан Республикасы Душанбе қаласында өткен дзюдодан жастар арасындағы Әлем чемпионатына 68 елден 541 жас татами шеберлері бақ сынады. ҚР Ұлттық құрама сапында 19 спортшы өз өнерлерін көрсетті.

Оның ішінде Шымкент қаласынының атынан 60 келіге дейінгі салмақта Талғат Орынбасар жарыс жолына шықты.

Жарыс жолындағы жерлесіміздің қарсыластары, Талғат Орынбасар бірінші айналымда бос болды, екінші айналымда Сербия елінің дзюдошысы Матич Жеремикпен кездесіп, вазари ұпаймен жеңді. Үшінші айналымда Қырғыз елінің палуаны Адис Орозмаматовты иппон ұпаймен жеңді. Төртінші айналымда Тәжікстан елінің спортшысы Лойк Кудбудиновқа шидо ескертуімен есе жіберді. Жұбаныш белдесуінде Италия елінің спортшысы Вичензо Манферлоттиді вазари ұпаймен жеңіп, үшінші орын таласта Айзербайжан елінің спортшысы Низами Имрановты вазари ұпаймен қапыда қалдырды. Сөйтіп, Әлем чемпионатының қола жүлдегері атанды.

Сондай-ақ бұған дейін жерлесіміз 2022 жылы Босния-Герцеговина елі, Сараево қаласында өткен жасөспірімдер арасындағы Әлем чемпионатында 55 келіге дейінгі салмақта қола жүлдегер атанса, 2023 жылы Португалия мемлекеті Одивелаш қаласында өткен жастар арасындағы Әлем чемпионатында 60 келіге дейінгі салмақта қола медальді қанағат тұтты. Сонымен қатар, Азия чемпионатының және Кубогының жеңімпазы, ҚР чемпионатының бірнеше дүркін жеңімпазы.

«Айғақ»-ақпарат.

ЖЕМҚОРЛАРДАН ҚАЙТАРЫЛҒАН ҚАРАЖАТҚА МЕКТЕП САЛЫНАДЫ

Жемқорлардың жымқырған қаражатына мектеп салынады. Тәркіленген қаражат арнайы қорға құйылып, білім ұясын салуға бағытталып отыр. Еліміз бойынша екі ғимарат бой көтеретін болса, соның бірі - Ордабасы ауданында. 50 жылдан бері бірде-бір рет жөндеу жұмысын көрмеген «Өнер» мектебі келер жылы жаңармақ.

Темірлан елді мекенінде бір қабатты ыңғайластырылған жайда орналасқан ғимарат ішінде 17 бөлме бар. Жарты ғасыр бұрын асармен салынған өнер ошағының тозығы жетіпті. Каркастан салынған қабырғаға сызат түсіп, ұжым құлап кете ме деген үреймен күн кешуде.

Санитарлық талапқа сай емес, өрт қауіпсіздігі сақталмаған мектепті жаңарту үшін сметалық құжат жасалған. Қажетті қаржы 903 миллионнан асады. Енді сол қаражат жемқорлардан тәркіленген теңгеге салынатын болып шешімін тауып отыр.

Жаңадан бой көтеретін “Өнер” мектебінің жер көлемі 9 гектарды құрайды. 300 орынға шақталып салынатын білім ұясы 2025 жылдың соңына дейін аяқталады деп күтілуде. Жемқорлардың жымқырған қаражатына салынған ғимарат бой көтерсе өнерпаздарға жол ашылмақ.

Бағлан БАЙКӨБЕКҚЫЗЫ.

«AGROFEST TЪRKISTAN - 2024» САЛТАНАТЫ

Түркістан қаласында өз несібесін жерден терген, қажырлы еңбектерімен қоғамның әлеуметтік тұрақтылығының нығаюына қомақты үлес қосып келе жатқан Түркістан облысының ауыл шаруашылығы қызметкерлері күніне орай «AGROFEST TЪRKISTAN - 2024» салтанатты шарасы өтіп жатыр. Бұл күні тұрғындарға ала жаздай ризық-несібесін жерден терген өңір диқандарының 3000 тоннадан астам өнімдері ұсынылды. «Керуен сарай» туристік кешенінде ұйымдастырылған мерекелік шарада асыл тұқымды мал шаруашылығы мен техникалар көрмесі және ауыл шаруашылығы өнімдерінің жәрмеңкесі және Ұлттық спорт түрлерінен жарыстар өтуде.

Ауқымды шараға қатысқан Түркістан облысының әкімі Дархан Сатыбалды ауыл шаруашылығы техникалар көрмесін көріп, «Тұран су» МКК, «Ветеринариялық қызмет» МКК-на арнайы техникалар табыстады. Ауыл шаруашылығы өнімдері жәрмеңкесін аралап, кол өнер шеберлерінің жұмыстарымен және мал шаруашылығы көрмесімен танысты. Еңбек адамдарына құрмет көрсеткен облыс әкімі ауыл шаруашылығы саласы өкілдерін құттықтады.

– Халықтың әл-ауқатының жоғары болуы – агроөнеркәсіптік кешенінің дамуымен тығыз байланысты. Сіздердің еңбектеріңіздің арқасында облыстың агроөнеркәсіп кешені тұрақты дамып келеді. Түркістан облысы аграрлық саланы дамытуда елімізде жетекші орынға тұрақтаған. Ауыл шаруашылығында еліміздегі жалпы өнім көлемінің 14 пайызы өндіріледі. Биыл 9 айда 747 млрд. теңгеге жуық өнім өндірілді. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы «Ауыл шаруашылығын дамытпай, бәсекеге қабілетті экономика құру мүмкін емес» деп, бұл салаға ерекше мән береді. Осы тұрғыда, өнімділікті арттыру және жаңа технологияларды ендіру бағытында, біз көршілес Өзбекстан, Қытай және Түркия, Австралия мемлекеттерінің оң тәжірибелерін ендіруіміз қажет. Облыстың табиғи – климаттық қолайлығы, жұмыс күші тұрғысында саланы жан-жақты дамытуға мол мүмкіндіктер береді. Заман көшінен қалмай, біз өрлеу үшін алдымызға ауқымды жоспарлар түзіп, биік межелерді белгілеп отырмыз. Сіздерге адал еңбекпен еліміздің дамуы мен өркендеуіне өлшеусіз үлес қосып жүргендеріңіз үшін құрметпен алғысымды білдіремін. Өздеріңізбен бірге, облыстың аграрлық саласының жаңа бағытта дамуына қол жеткізетіндігімізге үлкен сеніммен қараймын. Өйткені, Түркістан өңірінің еңбекқор елі, құнарлы жері бар. Сіздерді бүгінгі мерекемен құттықтай отырып, зор денсаулық, отбасыларыңызға амандық, береке мен бірлік тілеймін! Еліміздің игілігі жолында жаңа табыстарға жете беріңіздер. Мереке құтты болсын! - деді Дархан Сатыбалды.

Салтанатты шарада облыс әкімі бір топ азаматты Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігінің «Еңбек ардагері» медалімен, «Ауыл шаруашылығы саласының үздігі» төсбелгісімен марапаттады. Жиында облыстың аграрлық саласының дамуына белсенді үлес қосып келе жатқан озат агроқұрылым басшылары мен өкілдеріне де құрмет көрсетілді.

Сондай-ақ облыстың агроөнеркәсіптік кешенінде даму көрсеткіштерін орындауда алғашқы үштікке енген және негізгі капиталға инвестиция тартуда озат аудан, қала әкімдері облыс әкімінің дипломымен марапатталады. Бірінші орынды қайта өңдеу саласын дамытуда көш бастаған, 13 даму көрсеткіштері бойынша алғашқы орынға шыққан, жалпы өнім көлемі 108,7 млрд. теңгені құрап, нақты көлем индексі 129,8 пайызға жетіп, облыстық көрсеткіштің орындалуын қамтамасыз еткен Сайрам ауданы әкімдігі жеңіп алды. Екінші орынды Қазығұрт ауданының еңбеккерлеріне бұйырса, үшінгі орынға Жетісай ауданы лайық деп танылды.

«AGROFEST TЪRKISTAN - 2024» мерекелік іс-шарасы Қазақстанның жарық эстрада жұлдыздары «Мұзарт» тобы, Қайрат Нұртас және Мирас Жүгінісовтың қатысуымен кешкі гала - концертпен жалғасатын болады.

Айта кетейік, Түркістан облысында бұл салада мақта кластерін дамыту, Австралия тәжірибесі негізінде ет кластерін құру, Жібек шаруашылығын дамыту, субтропикалық жылыжай шаруашылығын ұлғайту, қайта өңдеу саласының бәсекеге қабілеттілігін арттыру көзделген. Алдағы 5 жылда ауыл шаруашылығының жалпы өнім көлемін 2,2 есе арттыру көзделген.

Облыста 80 мыңға жуық агроқұрылымдар жұмыс жасайды, бұл республикалық көрсеткіштің 31 пайызы. Өңірімізде 1 млн. ауыл тұрғындарының әлеуметтік жағдайы ауыл шаруашылығына тікелей қатысты. Ауыл шаруашылығының негізгі капиталына тартылған инвестициялар 1,6 есеге дейін артып, 148 млрд. теңгеге жетті. Қайта өңдеу көлемі 94 млрд. теңгені құрады. Ет экспорты бойынша облыс – еліміздің көшбасында келеді. Экспортқа шығарылатын ірі қара мал етінің – 80 пайызы, ұсақ мал етінің – 75 пайызы Түркістан облысының үлесінде.

Биыл облыста ауыл шаруашылығының әлеуетін арттыруда кешенді шаралар қабылданды. Мемлекет басшысы Үкіметке ең алдымен, суды үнемдейтін озық технологияны енгізу ісін тездетіп, оны қолдану аумағын жыл сайын 150 мың гектарға дейін кеңейтуді тапсырып отыр. Осы тұрғыда, облыста су үнемдеу технологияларын жаңадан 17 мың гектарға ендірілді. Технологияның қол жетімділігін арттыру үшін, 3 жергілікті зауыт іске қосылды. Мемлекет тарапынан су үнемдеу технологияларын ендіру шығыстарының 80 пайызын субсидиялау жүргізуде.

Бұл салаға жаңа технологияларды ендіруге басымдық берілген. Биыл ағын суды, энергияны, еңбек ресурстары мен минералды тыңайтқыштарды үнемдей отырып, жаңа технологиямен 2 мың гектарға егілген мақта дақылы 60 центнерден өнім алуға мүмкіндік беріп отыр. Бұл облыстың орташа көрсеткішінен 2,5 есеге жоғары. «ҚазАгроҚаржы» Акционерлік қоғамының жылдық 5 пайыздық қол жетімді лизингтік бағдарламасы іске қосылды. Нәтижесінде, 9 айда жаңадан 1 603 бірлік ауыл шаруашылығы техникалары сатып алынып, облыстағы техникалар паркі 6,3 пайызға жаңаланды. Бұл жұмыстар жалғасын табатын болады.

Өңірдегі су нысандарының құрылысын «Ислам даму банкі» арқылы қаржысын тарту есебінен жүргізу келісілді. Бірінші кезеңге құны 73,6 млрд. теңгеге 14 жоба қаржыландырылады. Құрылыс жұмыстары 2025 жылы басталады. Нәтижесінде, 166 шақырым канал бетонмен қапталып, 53,3 мың гектар суармалы жерге су жеткізетін болады. Екінші кезеңге 2025 жылға 23 нысанға жобалық сметалық құжаттамалар әзірленуде. Жобалардың болжамды құны 120 млрд. теңгені құрайды. Сонымен қатар коммуналдық меншіктегі 11 су нысанын «Қазсушар» республикалық мекемесі теңгеріміне беру арқылы «Ислам даму банкімен» қаржыландырылады. Нәтижесінде, 151 шақырым канал бетонмен

ҰЛТЫМЫЗДЫ ШАМШЫРАҒЫ

Ұлттық құндылықтарға негізделген мектептің мәдени ортасын құру мақсатында №135 жалпы орта білім беретін мектебінде тәжірибе алмасу семинары ұйымдастырылды. Сонымен қоса, Қазақстан Республикасының Халық жазушысы Мұхтар Шахановқа арналған арнайы кабинет ашылды.

Ұлттық құндылықтарымыз – ұлтымыздың мәңгілік қорғаушы шамшырағы. Ұлттың қорғаны – бұл біздің ұлттық болмысымызды көрсететін тіліміз, дәстүріміз және рухани мұрамыз. Осы мақсатты алға қоя отырып, №135 мектепте «Ұлттық құндылықтарға негізделген мектептің мәдени ортасын құру: ізденіс және тәжірибе» атты қалалық мектеп директорларының тәжірибе алмасу семинары өтті. Білім ошағының құрылғанына биыл 4 жыл болған. Бүгінде мұнда 2600 оқушыға, 250 ұстаз білім береді.

Ұлттық құндылықтар – әрбір ұлттың болмысында ғасырлар бойы атадан балаға мирас болып келе жатқан адамгершілік қағидаттары. Сол жолда келер ұрпақ үшін де ата-ананың орны айрықша. Мұндай семинарлар мен жиындарға жиі қатысамыз деген аналар, салт-дәстүрді бала бойына сіңіру басты міндетіміз дейді.

Біз үшін еліміздің өркендеуі, ұлттық ерекшелігіміз бен ұлттық құндылықтарымызды сақтау – қымбат қазына дейді қалалық мектеп ұстаздары. Сондай-ақ, қонақтар мектепте өткізілген семинарлар, мұндағы ұстаздар мен білім алушылардың ұлттық киім кию үлгілеріне ерекше тоқталды.

Айта кетейік, руханиятқа толы болған күнде еліміздің халық жазушысы, драматург Мұхтар Шахановқа арнап білім ошағында арнайы музей мен ақынға кабинет ашылды. Мұхтар Шаханов 1942 жылы Отырар ауданында дүниеге келген. Елімізге еңбек етіп, ақындық жолында халыққа қызмет еткен жазушы бүгінде 82 жаста. Ақын шығармаларын әртүрлі тақырыпта жазады. Ғашықтық ғаламатында біреуді бақытқа бөлеп, біреуді мұңға батырған махаббаттың құдіреттілігін баяндайды.

Серт пен сөзге ұмытшақтау өлкеде
Ғашық болып өлу — қандай мәртебе!

— деу арқылы адам баласының өмірдегі мақсатын баян еткендей болады.

Сонымен қоса, мектепте Мұхтар Шаханов еңбектеріне арнап арнайы іс-шара өткізілді. Білім ошағының оқушылары ақынның өлеңдерінен үзінділер оқып, мерекелік көңіл-күй сыйлады.

Гүлнұр ЕРКІНҚЫЗЫ.

ЖАСАНДЫ ИНТЕЛЛЕКТІНІ ЖУРНАЛИСТИКАДАҒЫ МАЫЗЫ

Қаржылық сауаттылық бүгінгі күннің негізгі өзекті тақырыптардың бірі. Ал, халықтың осы тұрғыдан сауаттылығын арттыруда іскерлік журналистика маңызды рөл атқарады. Осы мақсатпен мегаполисте «Түркітілдес журналистер қоры» қоғамдық қорының бастамасымен және «Halyk Bank» акционерлік қоғамының серіктестігімен "Іскерлік журналистика: қаржылық сауаттылық" атты семинар-тренинг өтті. Онда цифрлы қоғамдағы жаңашылдықтар, қаржылық және құқықтық сауаттылық бойынша сала мамандары тәжірибесімен бөлісті. Журналистердің кәсіби біліктілігін арттыру мақсатында өткен тренингте ақпарат саласының өкілдері білікті мамандардан жасанды интеллект деген не, оны іскерлік журналистикада қалай қолдануға болады және басқа да сауалдарға жауап алды. Ал, «Halyk Bank»-тың қызметкерлері «Интернеттегі алаяқтық. Алдын алу жолдары» тақырыбында баяндама жасап, алаяқтарға алданып қалмау, егер азаматтар мәселеге тап болса оны қалай шешуге болатыны жөнінде масс-медиа өкілдеріне ақпарат берді. Басқосуда сондай-ақ әрбір салаға дендеп еніп, өміріміздің ажырамас бөлігіне айналып келе жатқан алгоритмдік жүйенің бірі -жасанды интеллектінің заманауи әлемдегі алатын орны мен рөлі туралы айтылды. Яғни, тренингте постер жариялау, афиша дайындау, инфографика құрастыру, фотоколлаж жасау, сурет салу және ашық дереккөздермен жұмыс жасауды да үйренді. Тіпті, аудио (дыбысты тазалау) және бейнемонтажға арналған «Chat GPT», «Gemini» секілді заманауи бағдарламаларды қолданып, олармен жұмыс жасады. Дәл қазіргі уақытта жасанды интеллекттің мүмкіндіктері мен ауқымы кеңейіп келеді. Жасанды интеллектінің негізі – дерек. Ол кез келген ақпаратты қабылдап, сараптап, қорытынды шығара алады. Ал адам миы бір уақытта көптеген ақпараттарды бір мезетте сақтай алмайды. Бұл жерде жоғарыда айтып өткен бағдарламалардың бірі ChatGPT-дің, жасанды интеллектте алатын орны ерекше. ChatGPT-нің де артықшылығы – дерек қорының молдығында. Ондағы деректер көбейген сайын алгоритмнің жұмысы жақсара түседі. ChatGPT чатботтың соңғы нұсқасы мәтінмен де, суреттермен де жұмыс істей алады.

Қазір ақпарат құралдары жаңа цифрлық технологияларға көшуде. Бұрынғы дәстүрлі тәсілдерден бөлек, әлеуметтік желілер мен мобильді қосымшалар арқылы жедел ақпарат тарату басымдыққа ие болды. Сондықтан ақпарат қызметкерлері технологиялардың жаңа жолдарын меңгеруге кірісті. Телеарналар мен сайттар жаңа әлеуметтік медиа арқылы да тұтынушысына жаңа қызметтер ұсына бастады. Қазіргі таңда цифрлық технологияларды меңгерген журналист мамандарға деген сұраныс арта түсуде. Демек, жасанды интеллект адам баласының күнделікті өміріне және сала өкілдеріне әбден сіңіп үлгерді десек те болады.

Жалпы "Іскерлік журналистика: қаржылық сауаттылық" атты семинар-тренингте Шымкенттік масс-медиа өкілдері жасанды интеллектті іскерлік журналистикада қалай пайдалануға болатынын тәжірибе жүзінде көрді және үйренді. Қоғамдық қордың президенті Нәзия Жоямергенқызының айтуынша бұл семинар-тренинг еліміздің 6 өңірінде өтеді. Аталған семинарлар тізбегі Атырау, Шымкент, Түркістан, Қызылорда, Ақтөбе, Ақтауды қамтиды. Түркітілдес журналистер қорының Қазақ тілді журналистердің аудиториясына ұйымдастырған бұл семинары кәсіби біліктілікті арттыруға мол мүмкіндік берді.

ҰСТАЗДАР ТІЛ БАЙҚАУЫНА ҚАТЫСТЫ

«Мемлекеттік тіл - Тәуелсіздік символы». Дәл осы тақырып аясында Шымкент қаласында байқау өтті. Ұлағатты ұстаздардың арасындағы сайыстың мақсаты қазақ тілін, ұлттық құндылықты насихаттау. Өзге ұлт өкілдерінен құралған мұғалімдер арасында өткен бұл сайыс үш кезеңнен тұрды. Бірінші кезең - "Жұлдызды сәт" деп аталады. Бұл кезеңде қатысушылар өнерін көрсетіп, көрерменнің құрмет қошеметіне бөленді, ал екінші кезеңде өнерпаздар Отан, ел, туған жер туралы мақал- мәтелдерді жалғастырды. Шешуші кезеңде мұғалімдер салт-дәстүр, белгілі тұлғалар жайлы сұрақтарға жауап берді.

Қатысушы Мафтуна Сейдова: «Бұл менің алғашқы қатысқан байқауым. Қазақ тіліне деген құрметім ерекше. Сайысқа қатысу себебім қазақ тілін қаншалықты дәрежеде білетінімді тексеріп, қазақ халқына деген ерекше ықыласымды көрсету»,- деді.

Аталмыш додада отыз қатысушыдан іріктелген он төрт қатысушы бақ сынады. Қатысушыларға қолдау көрсетуге жақындары келді. Бұл сайысқа өзге ұлт өкілдері де келіп бақ сынады.

Қатысушы Мунира Ашимова: «Мен бұл сайысқа қатысатын кезде қатты қуандым. Қазақстанда өмір сүрген соң ұлтым өзбек болсада бұл сайысқа қатысып қазақ тіліне құрмет көрсету керек екенін айтқым келеді. Біз ұстаз болған соң көп ізденіп ,білімді болуымыз керек. Сондай-ақ, тіліміз анық әрі құлаққа жағымды болса тыңдайтын оқушығада жағымды. Ал мен үшін қазақ тілі ерекше, құрметке лайық тіл. Қарсыластарыма сәттілік тілеймін»,- деп өз әсерімен бөлісті.

Тілге құрмет көрсету мақсатында өткен жиында ұстаздар құр қол қайтпады. Барлығана дерлік сыйлықтар үлестірілді. Байқауға қала, аудандар арасынан іріктеліп өткен, мемлекеттік тілді жетік меңгерген 18-35 жас аралығындағы мамандар қатысты.

Қатысушыларға кезеңдерде шектік уақыт берілді. Қазылар алқасы әр кезең бойынша үміткердің тіл тазалығына, сахнада өзін ұстау мәдениетіне, берілген тапсырмалар бойынша тақырыпты аша білуіне қарай бағалады.

Севара Ерметова нөмері 3 мектепте инфарматика пәнінің мұғалімі боп қызмет етеді екен. «Дайындығым жақсы бірақ қатты қобалжыдым. Сайыс өте жақсы деңгейде өтуде, қарсыластарымның барлығы өнерлі. Сайысқа қатысасың дегенде қуандым себебі қазақ тілі өте керемет тіл. Мектепте ұстаз болған соң бізге әркез дамып жүру керек. Ұстаздар әр кез ізденетіні анық. Алдағы уақытты жиі қатысып тұрамын деп ойлаймын. Мені бүгін қолдауға бауырым мен кішкентай қызым келді. Олардың қолдауымен әліде жеңістерге жететіне сенемін»,- дейді.

Жанкүйер Гузаль Баханова: «Мен бүгін әпкем Севараға қолдау көрсету үшін келіп отырмын. Әпкем өте еңбекқор, ізденімпаз жан. Сайысқа қатысар кезде көмек көрсеткім келді бірақ мүмкіндік болмады. Севара барлығына қатты дайындалды. Ол ерекше ұстаз, әрқашан күліп айналасына нұрын сыйлап жүреді. Оның әлі талай биіктерден көрінетініме сенемін».

Байқау жеңімпаздары мен жүлдегерлері арнайы дипломдармен және сыйлықтармен марапатталды. Жиын соңында қатысушылар ұйымдастырушы ұжымға алғыстарын жеткізді.

Гаухар

ҚАЗАҚТЫ ДАСТАРХАНЫ - БІРЛІКТІ ДӘНЕКЕРІ

Берекелі дастарханның айналасына жиналған шаһардағы этнос өкілдері мерекелі жиын өткізді. Биыл тоғызыншы рет ұйымдастырылып жатқан фестивальде қазанға ет салынып, достық шаңырағында бас қосқан 17 этностың өкілі бір-біріне құрмет көрсетті.

Ұлттың ұмыт бола бастаған тағамдарын дайындаудан өзара сайысқа түскен этнос өкілдері биыл үй жағдайында әзірлеген қазақ тағамдарынан ортақ дастархан жайып, қалың көпшіліктің назарына ұсынды. Ортақ қазанда ет асып, әр үстел басындағы қонақтарға түрлі ұлттық тағамдар мен табақ тарту арқылы қазақтың салт-дәстүрі мен дастархан мәдениетінің ежелден келе жатқан жарқын үлгісін көрсетті.

Мұндағы мақсат – этнос өкілдерін қоғамдық бастамаларға ұйыстыру арқылы мемлекет құраушы қазақ халқының маңайына топтастыру, ұлтымыздың қонақжайлық, сыйластық сынды игі дәстүрін дәріптеу.

Фестивальге Шымкент қалалық ішкі саясат және жастар істері жөніндегі басқармасының басшысы, қалалық ҚХА жанындағы Ақсақалдар кеңесі, Аналар кеңесі сынды бірқатар қоғамдық құрылымдардың жетекшілері, қалалық этномәдени бірлестіктердің төрағалары, қатысып, ақ дастархан басында арқа-жарқа әңгіме құрды.

Шара барысында қалалық «Салт-дәстүр және әдет-ғұрып орталығының» маманы ұлттық салт-дәстүр мен ұлттық тағамдар туралы, әр астың тарихы, қай қонаққа берілетіні жайлы мағлұмат берді.

Айта кетейік, Қазақстан халқы Ассамблеясының «Қазақтану» жобасы аясында қолға алынған «Қазақ дастарханы» фестивалі алғаш рет 2015 жылы Шымкент қаласында бастау алған болатын.

Арайлым ӘБСАҒАТ.

ҚОС АТЛЕТТІ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ДОДАДАҒЫ ЖЕІСІ

Шымкент қалалық дене шынықтыру және спорт басқармасының басшысы Маратбек Мықтыбеков Ironman Italy Emilia Romagna жарысына қатысқан Шыназбеков Артур Сәкенұлы мен Тұрысбек Айдар Жасымбекұлын қабылдады. Жарысқа қатысқан атлеттеріміз триатлон жарысы туралы ойларын ортаға салып, алдағы жоспарларымен бөлісті. Басқарма басшысы атлеттерімізге алғыс хат табыстап, әлемдік додаларда жақсы өнер көрсетуіне тілектес болды.

21 қыркүйекте Италия елінің Червия қаласында дәстүрлі Ironman Italy Emilia Romagna жарысы өтті. Италиялық «жартылай темір» қашықтықтығын бағындыруға әлемнің түкпір-түкпірінен 2500-ден астам атлеттер бақ сынады, олардың ішінде 60-қа жуық қазақстандықтар да болды. Оның ішінде Шымкент қаласының атынан екі атлетіміз жарыс жолына шықты.

Жарыстың дәстүрлі жүзу кезеңі Червия жағажайына қарама-қарсы (3,8 шақырым ара қашықтықты құрайтын) теңіз суларында, велоэтап (180 шақырым ара қашықтықты құрайтын) тұзды көлден бастау алып, Бертинор ортақлығымен таулы аймақта, ал жүгіру кезеңі Червия қаласының әдемі көшелерінен басталып, Сан Микель мұнарасына дейін (42,8 шақырым ара қашықтықта) жүгіру жолында өтті. Біздің екі әуесқой атлетіміз Ironman Italy Emilia Romagna-да жақсы нәтижелер көрсетіп, сәтті мәреге жетті.

Көрсеткіштері:
Тұрысбек Айдар - 9:41:49
Жүзу - 1:21:05
Велоэтап - 4:59:41
Жүгіру - 3:09:54
Шыназбеков Артур - 10:01:57
Жүзу - 1:10:53
Велоэтап - 4:54:04
Жүгіру - 3:46:20

Спортшыларымызға алдағы додаларда жеңіс тұғырынан көрінуге тілек білдіреміз!

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ TOUR OF SHYMKENT ВЕЛОШЕРУІ ӨТТІ

Қазақстан мен Өзбекстан елдері арасындағы ынтымақтастықты нығайту мақсатында 2019 жылдан бері қолға алынған велошеру 2024 жылы өз жалғасын табуда. Жиынға 18 жастан асқан спортшылар мен қоса жасы үлкен велошабандоздарда қатысты. Спортшыларымыз 120 шақырымды бағындырды. Шымкент қаласы әкімдігінің қолдауымен спорт және дене шынықтыру басқармасының ұйымдастыруымен өткен жиынға шет мемлекеттен де спортшылар қатыстып, бақ сынады. Спортшылар бар күшін салды. Шымкент қаласы әкімдігінің қолдауымен спорт және дене шынықтыру басқармасының ұйымдастырумен өткен жиынға 150 қатысушы ниет білдірген.

Велошерудің ашылу салтанатына қала әкімінің бірінші орынбасары Қуаныш Асылов қатысып, спортшыларға жылы тілектерін білдірді.

Қатысушылар сайт арқылы тіркеліп өтініш қалдырған. Шымкент қаласынан бастау алатын велошеру Жібек жолы бекетіне дейін барады. Спортшылар бар өнерін көрсетіп мәреге жетуге асықты. Спорт денсаулық кепілі демекші. Ұйымдастырылған іс-шараның мақсаты денсаулықты барынша қадағалап жақсарту. Жиын соңында салауатты өмір салтын насихаттаған спортшыларға мәре сызығында медаль берілді. Шараға келген спортшы, көрермен бұндай сайыс ендігі уақытта жиі ұйымдастырылып тұрса деген ниет білдірді.

ҰЛТТЫҚ ҚҰНДЫЛЫҚ - ҰЛТ ҚАЗЫНАСЫ

Қолөнер - халқымыздың ерте заманнан келе жатқан төл өнері. Шаһар тұрғындарына осы өнерді таныстыру мақсатында "Халық мұрасы - халық қазынасы" атты көрмежәрмеңке өтті. Шараға мегаполис шеберлерінен өзге түрлі аудандардан қолөнер шеберлері жиналып, қонақтарға ұлттық нақыштағы бұйымдарын таныстырды.

Жыл сайын өтетін аталмыш іс-шара арқылы халқымыздың салт-дәстүрі дәріптеледі. Жиынның мақсаты - іскер жандардың қолдан жасаған бұйымдарын халыққа көрсету. Өңірімізде осы салада еңбек етіп жүрген тұрғындар қол өнер бұйымдарының арқасында бүгінде өз кәсіптерін дөңгелетіп отыр. Сондай- ақ жиында тоқыма шеберлеріде өз қолымен жасаған туындыларын таныстырды. Ал дәстүрге айналған бұл қолөнер көрмесі жылдан жылға маңыздылығы артып, көпшіліктің сұранысына ие болып келеді.

Көрмені тамашалаушы тұрғындарға шеберлер қолдарынан шыққан туындыларын көрсетті. Теріден, ағаштан, қыштан, темірден, киізден, зергерлік бұйымдардың, ұлттық нақыштағы киімнен бастап, барлық үй жабдығының кең ассортименті ұсынылған жиынға халық көптеп келді. Қолөнершілер негізінен табиғи шикізаттарды пайдаланып, қарапайым еңбек құралдарының көмегімен көркем өнердің туындысының арқасында тұрмысқа қажетті ыдыстар мен киім-кешекке дейін тоқиды. Әр тұлғаның қолынан келе бермейтін қол өнер туындылары жоғары дәрежеге ие.

Өнерімізді жоғалтпай, әрі қарай дамыту, жас ұрпаққа дәріптеу сіз бен біздің ортақ міндетіміз дейді көрме-жәрмеңкеге қатысушылар.

Қолөнер – бұл ғасырлық тағылым, тектілік, қас шеберлік, аса талғампаздық, төзімділік және салт-дәстүріміздің қолданбалы өнерін бойына сіңірген ұлттық өнер. Әрбір қолөнер туындысы өз заманының материалдық мәдениетінің үлгісі және халық талғамының, әлеуметтік қоғамдық жағдайының, діни сенімі мен салт-дәстүрінің көрінісі.

ШЫМКЕНТТЕ КӨКПАРДАН ЕЛ ЧЕМПИОНАТЫ ӨТТІ

Көкпар - көкпар үлкенді-кішілі той-мерекенің барлығында өткізіледі. Тек қуанышты сәттерге байланысты өткізілетін ғұрыптық ойын болғандықтан, ас беру сияқты ұлы жиын кезінде көкпар тартылмайды. Көшпелілер өмірінде көкпардың мақсаты жігіттерді шынықтыру, батылдыққа, ептілік пен қажырлылыққа, ұйымшылдыққа тәрбиелеу және осы арқылы әскери өнерге баулу болған. Мұндай ойындар қатарына сайыс ойынын жатқызуға болады.

Шымкент қаласының атшабарында көкпардан жасөспірімдер арасындағы жалауын желбіреткен ел чемпионатының ресми ашылу салтанаты өтті.

Чемпионаттың ашылу салтанатына қалалық дене шынықтыру және спрот басқармасы жоғары спорт жетістіктері бөлімінің басшысы Шоқан Әбдіхалықов пен Ұлттық спорт орталығы директорының орынбасары Қарлығаш Рамазанова қатысып, барша шабандоздарға сәттілік тіледі. Сонымен қатар қала тұрғындары мен БАҚ өкілдері, сондай-ақ өңірлерден келген команда жетекшілері ашылу салтанатының куәсі болды.

Сондай-ақ, бүгінгі күннің жарыс кестесі бойынша жарыстың ашылу салтанатынан бөлек көкпардан Шымкент қаласы құрамасы мен Атырау облысы құрамасы, Ақтөбе облысы құрамасы мен ШҚО құрамасы, Жамбыл облысы құрамасы мен Қарағанды облысы құрамасы және Қостанай облысы құрамасы мен СҚО құрамасының арасында тартыс кездесулер өтетін болады.

Айта кетейік, ел чемпионатына Алматы, Шымкент қалалары мен Түркістан, Жамбыл, Қарағанды, Ұлытау, Қызылорда, Ақтөбе, БҚО, СҚО, ШҚО, Атырау, Алматы, Қостанай облыстарынан келген 170-ке жуық шабондоз қатысуда.

Өтетін орны: Алматы тас жолы, 21/24 | Атшабар (Шымкент қаласының жаңа атшабары)

11-21 қазан аралығы 2024 жыла

Көкпардан жасөпірімдер арасындағы Қазақстан Республикасының чемпионаты. Екінші күннің нәтижесі:

Түркістан облысы 10:3 Алматы облысы

Ұлытау облысы 5:2 Батыс Қазақстан облысы

Шымкент қаласы 8:1 Атырау облысы

Ақтөбе облысы 10:1 Шығыс Қазақстан облысы

Жамбыл облысы 10:0 Қарағанды облысы

Қостанай облысы 3:2 Солтүстік Қазақстан облысы

«ЖАЙЛЫ МЕКТЕП» ЖОБАСЫ АЯСЫНДАҒЫ АЛҒАШҚЫ МЕКТЕП ПАЙДАЛАНУҒА БЕРІЛДІ

Түркістан қаласында 25 қазан – Республика күні қарсаңында 2000 орынға есептелген алғашқы жайлы мектеп ашылды. Ел Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың тапсырмасымен және қолдауымен салынған білім ұясының ашылу салтанатына Түркістан облысының әкімі Дархан Сатыбалды мен білім саласының ардагерлері қатысты.

– Мемлекет басшысының бастамасымен бүгінгі таңда елімізде «Жайлы мектеп» ұлттық жобасы қабылданып, заманауи, озық үлгідегі білім ошақтары салынуда. Бұл бастама апатты және үш ауысымды мектептер мәселесін шешіп, оқушы орындарының тапшылығын жояды. Биыл облысымызда жалпы қуаттылығы 17 800 орынды құрайтын 29 жайлы мектептің құрылысы жүргізілуде. Бүгін оның алғашқысын ашқалы отырмыз. Сіздердің мектептеріңіз жай ғана ғимарат емес. Бұл – даму мен оқу үшін тамаша жағдайлар жасалған орын. Еліміздің болашағы – білімді ұрпақтың қолында. Олардың оқуда озат болып, қоғамның барлық саласында биік белестерді бағындыруына тілектеспін. Жаңа білім ордасының ашылуы құтты болсын! – деді Дархан Сатыбалды.

Мемлекет тарапынан сапалы білім алуға барлық жағдайлар жасалуда. Оның ішінде Түркістан өңірінде ауқымды жұмыс жүріп жатыр. Бүгін тапсырылған алып білім ұясы қаладағы 2 мектептегі жүктемені азайтуға мүмкіндік береді. Бірінші кезекте мұнда №28 мектеп-лицейінің оқушылары көшіп келді. Қазіргі таңда 66 педагог ауысу тәртібімен, 7 педагог конкурстық тәртіппен қабылданды. Оқушы санының толығуына қарай өзге де ұстаздар конкурстық рәсіммен қабылданады. Білікті ұстаздар арнайы іріктелген. Бұдан бөлек, қаржы, шаруашылық қызметкерлері жұмысқа алынған.

Түркістан қаласының Жаңа қала аумағында салынған 4 қабатты білім ордасындағы физика, химия, биология және робототехника кабинеттері заманауи жабдықтармен жабдықталған. Білім алушылардың жан-жақты дамуы үшін мектепте спорт залдары, шеберлік залдары, зертханалар мен демалыс аймақтары ұйымдастырылған. Жоғары жылдамдықтағы интернетке қосылған. Бастауыш пен жоғары сынып оқушылары жекелеген блоктарда оқиды. Балалардың жас ерекшелігіне орай блоктардың әрқайсысы оқу сыныптарымен, санитарлық тораптармен, спорт залдарымен және жекешелеген кішкене шкафтармен қамтылған. Ерекше қажеттілігі бар балалар үшін инклюзивті кабинеттер, пандустар, жедел сатылар, арнайы бейімделген әжетханалар салынған.

Түркістан өңірінде білім саласына ерекше көңіл бөлініп келеді. Оқу-тәрбие жұмыстарына қолайлы жағдай жасау мақсатында облыс басшылығы барлық қажетті шараларды қабылдауда. Соның ішінде білім ошақтарының аумағы мен ғимарат ішінде оқушылардың қауіпсіздігін толықтай қамтамасыз ету басты міндеттер қатарында. Биылғы жылдың өзінде мектептер бейнебақылау, дабыл жүйелерімен қамтылып, полицияның жедел басқару орталықтарымен интеграцияланды.

Айта кетейік, Президенттің тікелей тапсырмасымен жүзеге асып жатқан «Жайлы мектеп» ұлттық жобасы аясында Түркістан облысында 29 мектеп салынуда. Оған қоса облыстық бюджеттен және арнайы қордың қаржы көздерінен 20 мектеп пен 1 музыкалық мектеп бой көтеруде. Оның ішінде төртеуі ел игілігіне тапсырылып үлгерді. Қалған мектептердің құрылысы жүріп жатыр. Жалпы 14 білім нысаны биыл тапсырылса, 7 мектептің құрылысы келесі жылға өтпелі. Түрлі жобалар мен қаржыландыру көздері есебінен екі жылда 50 білім нысаны пайдалануға берілгенде өңірдегі апатты және үш ауысымды мектептер мәселесі толық

РАҚЫМЖАН ҚОШҚАРБАЕВТЫ 100 ЖЫЛДЫҒЫ АТАЛЫП ӨТТІ

Түркістанда Халық қаһарманы Рақымжан Қошқарбаевтың 100 жылдығына арналған мерекелік іс-шара өтті.

Халық қаһарманы Рақымжан Қошқарбаевтың 100 жылдығын атап өту мақсатында ұйымдастырылған шараға облыс әкімінің орынбасары Ертай Алтаев қатысып, бүгінгі шараның маңыздылығына тоқталды.

– Бүгін біз ұлы тұлға, Халық қаһарманы Рақымжан Қошқарбаевтың 100 жылдық мерейтойын атап өту үшін жиналдық. Бұл шара – батырымыздың ерлігін, отаншылдық рухын және халқымыз үшін сіңірген еңбегін еске алу, әрі жастарға үлгі көрсету. Бүгінгі іс-шара – Рақымжан Қошқарбаевтың мұрасын мәңгі сақтау, оның атымен байланысты тарихи оқиғаларды жаңғырту, болашақ ұрпаққа жеткізу үшін маңызды сәт. Біз оны ұмытпай, жадымызда сақтауға міндеттіміз, – деді Ертай Кенжебекұлы.

Мерекелік іс-шара аясында «AMANAT» партиясы Түркістан облыстық филиалы, Түркістан облыстық қорғаныс істері жөніндегі департаменті, «Түркістан облысының әртүрлі деңгейдегі ардагерлерді Үйлестіру кеңесі» қоғамдық бірлестігі және облыс әкімдігі тарапынан меморандумға қол қою рәсімі өтті.

Меморандумның мақсаты – облыстағы әртүрлі деңгейдегі Ардагерлердің өзара бірлігін нығайту, «Ардагер» деген құрметті есімнің мәртебесін көтеру, ұлағатты өмір жолын өскелең ұрпаққа үлгі ету, дәстүр сабақтастығы мен ұлттық құндылықтарын сақтау.

ШЫҒЫСТАҒЫ КӨРШІЛЕРМЕН ЫНТЫМАҚТАСТЫҚ КЕЕЙЕ ТҮСУДЕ

Түркістан облысының әкімі Дархан Сатыбалды ҚХР-дың Сычуань провинциясы, Мяньян қаласынан келген делегациямен кездесті. Кездесуге аймақ басшысы Қазақстан мен Қытай мемлекеттерінің достық қарым-қатынасы жайлы, оның ішінде Түркістан облысымен арадағы сауда-экономикалық байланыстардың жоғары деңгейде дамып келе жатқанына тоқталды.

– Түркі әлемінің рухани астанасы – Түркістан қаласына қош келдіңіздер! Қазақстан мен Қытай арасындағы өзара қарым-қатынас – достық, тату көршілік және стратегиялық серіктестік қағидаттары негізінде дамып келеді. Ұлы Жібек жолы құрылған сәттен бастап дамып, өркендеп келе жатқан екі ел арасындағы сауда-экономикалық және мәдени-гуманитарлық қатынастардың орны ерекше. Президентіміздің дипломатиясы екі ел арасындағы қатынастардың сенімді дамуына бағыт-бағдар беріп отыр. Өңірлік әріптестігі нығайту мақсатында қарқынды жұмыстар жүргізілуде. Шілде айында ҚХР-ға іссапар аясында Шэньси, Хубэй, Хэнань провинцияларының губернаторларымен кездесіп, әртүрлі салаларда ынтымақтастықтың ықтимал мүмкіндіктерін талқыладық және тұрақты түрде байланыста болып, екі жаққа тиімді жобаларды жүзеге асыруға келістік. Бүгінгі кездесу – өңіраралық байланыстарды нығайтуға бағытталған жоспарлармен пікір алмасу үшін тамаша алаң. Бірлескен жобаларды жүзеге асыруда жан-жақты қолдау көрсетілетінін айтқым келеді, – деді облыс әкімі Дархан Сатыбалды.

Облыс әкімі ресми делегация өкілдерін 31 қазан күні Түркістан қаласында өтетін Халықаралық инвестициялық форумға қатысуға шақырды. Ауқымды форум аясында бизнес форумдар, Түркістан облысы тауар өндірушілерінің көрмесі мен B2B форматындағы кездесулер өтеді.

Басқосуда сондай-ақ өңір басшысы Қытай елінің өкілдерін өңдеу өнеркәсібі, электротехника, құрылыс, ауыл шаруашылығы өнімдерін өңдеу сынды салаларда бірлесе жұмыс істеуге шақырды.

Көршілес елден жеткен жұмысшы топты басқара келген Мяньян қаласы сауда бюросы директорының орынбасары Ху Хунцзюань ханым аталған салалар аясында ынтымақтастық орнатуға дайындығын білдірді.

Айта кетейік, бүгінде Қазақстан экономикасына тартылған инвестиция бо-йынша Қытай ТОП-5 инвестор елдерінің қатарына кіреді. Соңғы 15 жылда Қытайдан тартылған инвестициялардың жалпы көлемі 24 млрд АҚШ долларына жетті. Соның ішінде Түркістан облысымен өткен жылдың қорытындысы бойынша өзара тауар айналымы 148,9 млн АҚШ долларын құрады, оның ішінде экспорт – 60,09 млн АҚШ долларын және импорт 88,9 млн АҚШ долларын құрады. Бұл ретте өзара сауда 2023 жылмен салыстырғанда 11% - ға өсті.

Мяньян – 2200 жылдық тарихы бар, ғылым мен техника дамыған қала. 5 миллионнан астам халық мекен еткен шаһарда 2023 жылы жалпы ішкі өнім көлемі 400 млрд. юаньнан асқан. Тұтыну тауарларын бөлшек саудада сатудың жалпы көлемі 182,236 млрд юаньға жеткен.

Заман көш ілгері жылжыған сайын бейнесі ұрпақ санасында жаңғырып, есімі талай-талай ауыз әңгімелердің арқауына айналып, асқақ тұлғасы ел жадында сақталып келе жатқан елім деп еңіреген ерлердің шоқтығы биігі әрі бірегей Кербалақ атты Ер Шоштан.

КЕРБАЛАҚ АТТЫ ЕР ШОШТАН

Ауызша шежірелердің жөні бір басқа. Сондықтан Шоштан жайындағы әңгімемізді кағаз бетіне түскен өзімізге мәлім жалғыз жанама деректен бастағанымыз ләзім.

Академик Ә.Х.Марғұлан туысқан қырғыз халқының «Манас»жырындағы:

«Онан әрі сен барсаң,
Кішіде тауды жайлаған
Ақтар - таздың баласы,
Аты Мөңке төресі
Ер Үрбіге барып айт» - деген жолдарды негізге ала отырып, Ер Үрбінің Бағаналы Найманнан шыққан Ер Шоштаннан тарайтындығын айтады.

Осыны негізге ала отырып, тарих көкжиегіне терең үңілмей, Ер Шоштан VII-IX ғасырларда өмір сүрді деп, жергілікті баспасөз бетінде мақалалар жариялап жүргендер де бар. Оның себебі, «Манас» жырының түбегейлі мәнін және нені жырлайтынын жете түсінбеуде жатыр. Бұл жөнінде бауырлас елдің эпосын терең зерттеген ғұлама ғалымдарымыздан калған еңбектерге жүгінейік.

Ш.Уәлиханов: «Манас - есть энциклопедическое собрание всех киргизских мифов, сказок, преданий, приведенное к одному времени и сгруппированное около одного лица - Манаса. Это нечто вродестепной Иллиады..., очевидно, подверглась новейшим добавлениями изменениям (Избранные произведения, Алматы, 1958 г.).

М.Әуезов: «Дальше во-вторую очередь могут быть поставлены вопросы о задачах и путях изучения «Манаса», об эпохе возникновения «Манаса».

Здесь же отражены многие этапы истории народа и не только со времен калмыцко-киргизских войн XIV-XVII в. в., но и ранние этапы монгольского нашествия и еще более ранние разорительных для киргизов нападений тюркского каганата, древного уйгурскогоцарства и так далее» (Мысли разных лет, Алматы, 1961).

Ә. Марғұлан: «...Жыршылар «Манас» жырынын ертеде қалыптасқан канондық текстін, оның тарихи дәуірлерде жасалған желісін, кісі, ел, жер аттарын жиі өзгертіп, көп жаңалык кіргізген. Мұны жырда кездесетін әр дәуірдің тарихи оқиғалары, оларға тұтас келетін тарихи адамдардың аттары ашық дәлелдейді. Сөйтіп жыр ежелгі ерлік заманды меңзейтін батырлық ертегі, мифтен бастап орта ғасырлардағы ноғайлы-қыпшақ заманының аңыздарын, эпикалык жырларын (XIII-XV) жоңғар шабуылымен байланысты оқиғаларды, тіпті XIX ғасырдағы Қоқан хандығымен байланысты карым-катынасты, Қашғардың Жәңгір төресін, Ресейдің Ақ патшасын - бәрін кіргізе берген. Бергі кезде жазып алынған нұсқаларда тіпті жаңа заманның техникасы, телеграф, телефон, машинаға дейін кездеседі» (Ежелгі жыр-аныздар, 1985).

Бұл айтылғандардан шығарар корытындымыз біреу:

«Манас» эпосы - бұдан 1100 жыл бұрын дүниеге келген, одан кейінгі кезеңдерде үздіксіз толықтырылып отырған, кырғыз халқының ерлік шежіресі. Әрине, біріншіден, түбі бір туыс болған соң, оның ішінде қазақ пен қырғызға ортақ кейіпкерлер аз емес.

Екіншіден, ел мен жер тарихынан, оның ішінде өзіміз ауасын жұтып, суын ішіп жүрген мекеннің тарихынан жеткілікті деңгейде хабары бар адамға жоғарыда келтірілген үзіндінің өзінде баяндалып отырған оқиғаның өткен кезеңіне сілтеме жасайтын дерек бар.

«Кішітау деген - беріде XII-XVI ғасырлар арасында пайда болған тау. 1100-1165 жылдар аралығында өмір сүрген, осы аймақта болып, артына бұл өңірдегі бағалы металлдар өндірісі жайлы жазба деректер калдырған арабтың тарихшысы, әрі саяхатшысы Әл-Ідрси Ертағы және Кертағы таулары жайлы айтады. Олардың қазіргі Ұлытау мен Кішітау екендігін Әбілғазы ханның әлемге әйгілі «Түрік шежіресі» атты XVII ғасырдың ортасында жазған еңбегі арқылы білеміз. Сондықтан «Манас» жырындағы дерек те осы Әл-Ідрсимен Әбілғазы еңбектері дүниеге келген аралыққа жататындығына дау болмауы тиіс.

Үшіншіден, әңгімеміз Бағаналының Ақтаз («Манастағы» Ақтартаз) тармағына жататын Ер Шоштан жайлы болып отырғандықтан шежіре деректері де бұл мәселенің басын ашуға септігін тигізер көп мағлұмат береді. «Жеке рулар шежіресіне ден койғанда, олардың ұзына тарихындағы талай рет енші алып, салаланған немесе талай рет қайта кіріккен жағдайын ескерер болсақ, кез келген руды бір ғана кіндіктен өрбіген ұрпақ деп есептеудің еш қисыны жоқ» (А.Тарақты).

Кербалақ атты Ер Шоштанға катысты мәліметтер іздеу мақсатында осы күнге дейінгі жазба шежірелерге шұқшия үңілгенімізде, бұл тұжырымның өте орынды айтылғандығына көзіміз әбден жетті. Қалың жұртшылыққа тараған Мәшһүр - Жүсіп Көпеевтің, Мұхамеджан Тынышбаевтың, Шәкәрім Құдайбердиевтің, Нығмет Мыңжанның, Серғали Толыбековтың және Хамит Мадановтың қазақ руларын тарататын, шежірелерін, кітаптарын шолып шыққанда, Бағаналы тайпасына катысты деректердің бір жүйеге түспегенін байқадық. Оларда бір-біріне қарама-қайшы мағлұматтар аз емес. Әділін айтсақ, Бағаналының түп негізі жайлы, оның ішіндегі Шоштанға байланысты көңіл көншітерліктей мәліметтер А.Тарақтының «Балталы, Бағаналы ел аман бол» атты еңбегінде (1993) ғана келтірілген. Бұл шежіреден Кетбұға, Кетбұғалар мен Шоштанның арасы 7-8 ата жер екендігін байқаймыз.

Кетбұға - есімі бүкіл әлемге әйгілі тұлға. Оның қай жылдың қай мезгілінде болғандығына дейін ежелгі тарихшылар хатқа түсірген (мыс., армян Киракос, римдік Гайтон және т.б.).

Ол 1260 жылдың қыркүйегінде Палестина жерінде жорық үстінде ажал құрығына ілінген. Қарапайым есептеулердің нәтижесінде-ақ бұл мәліметтерден Кербалақ атты Ер Шоштан бабамыздың ән әрі дегенде XV ғасырдың ортасы мен XVII ғасырдың ортасынын (Әбілғазы шежіресінің жазылған кезі - Қ.А.) аралығындағы бір аумалы-төкпелі заманда еліне көрсеткен еңбегімен айрықша көзге түсіп, құрметке бөленген азамат болып шығады.

Әңгімемізді нақты хронология негізінде осылай бір тұжырымдап алып, арғы пайымдауларымызды «далалық ауызша тарихнама» (А. Таракты) деректеріне сай өрбітейік.

Ел аузындағы ертегідей естіліп айтылатын аңыздарда күн демей, түн демей Кербалақ тұлпарымен шапқылап жүріп, үлкен бір нәубеттің кесірінен тарыдай шашырап, азып-тозып бара жатқан Бағаналы балаларының басын косып, Ұлытау, Кішітау аймағына қоныстандырғаны жайлы айтылады. Ал, мұндай қысылтаяң кезең Бағаналы найманның басына қай ғасырда, қай уакытта түскен?

Одан хабар беретін тарихта қалған қандай із бар? Ер Шоштан тұлғасын түбегейлі айқындау, ең болмаса, бұл тұрғыда жосықты жорамал жасау осындай сұрақтарға берілер жауаптарға апарып тірейді. Сол кезеңдер тарихынын шым-шытырық сілемдерінен із кескен адам осы сауалдарға қисынды жауап келерлік оқиғалар өткен ескі сүрлеуді аттап кете алмайды. Бұл үшін тағы да, Кетбұғаға оралуымыз кажет.

Шыңғыс хан жаулап алған жерлерін ұлыстарға бөліп, мұрагерлеріне басқартып. Ұлдарына еншіге жермен бірге жасақ та берді. Тұңғыш ұлы Жошы ордасын Ұлытау бөктеріне тіккенде оның үлесіне тиген жасақ - бақан мен балта таңбалы (бағаналы мен балталы) көшпелі жауынгер тайпадан құрылған 4 мың әскері.

«Шыңғыстың оң тізесін басқан» (М.Мағауин) атақты би, кемеңгер қолбасшы Кетбұға ноян бастап келді. Жылдар жылжып бұл пәниден Шыңғыс та, Жошы да өтті. Жаңа қоныста ұрпақ жаңарып, үйлі жан - руға, рулы ел – ұлысқа айналып, Сарыарқаны кеулей жайлады (Т.Жұртбаев). Шыңғыс ханның алтын тағына 1251 жылы оның кенже баласы Төлейдің ұлы - Мөңке отырды. Ол арада екі жыл өткенде 1253 жылы Онон өзенінің жағасында өткен құрылтайда империя ықпалынан шығып бара жатқан, кезінде атасы жаулап алған Батыс Азия мен Қытай елдерін тағы бір тәубесіне келтіріп қою үшін жорыққа дайындалуға жарлық берді.

Бұл құрылтайға Ұлытау төңірегіндегі елден империяның аса көрнекті әскери және мемлекет қайраткері Кетбұға қатысты. Батыс Азияға (Палестина, Сирия, Мысыр) жасалатын жорыққа жалпы басшылық ұлы қағанның туған інісі Құлағуға жүктеліп, штаб бастығы қызметіне хабары қай діннен де мол, мәмілегерлік саясатқа жетік, Шыңғыс хан мен Жошы ханның талай жойқын жорықтарында қол бастаған көне гвардияның тәжірибелі көсемдерінің бірі (Л.Гумилев) - Кетбұға ноян бекітілді. Құлағу мен Кетбуға бұл жорыққа үш жыл бойы тиянақты дайындық жүргізді. Жасақ жүретін жолдардағы мал жайылымдарын таптатпау үшін бұл жерлердегі көшпелі елдерге басқа қоныстар берілді. Өткел бермес өзендерге қалқыма көпірлер салынды. Ұзақ жолда бұзылмайтын азық-түлік дайындалып, Қытайдан камал бұзатын қарулар жасайтын көптеген мамандар алдырылды (Г.К.Грумм-Гржимайло, Зап. Монголия и Урянхайский край, 1926 ж. және Л.Н. Гумилев, Черная легенда, М. 1994 ж.). Кетбұғаның өзіне қараған ел сол заманның дәстүрі бойынша жорыққа тегіс аттанды. Басқаша айтқанда, ошарыла кешті. Оның жасағында қанша жауынгер болғандығы әртүрлі айтылады. Гайтон 10 мың десе, Киракос 20 мың сарбаз бар еді деп жазады.

1256 жылы аса сәтті басталған жорық атақты қолбасшының ең соңғы жорығы болды. 1259 жылы Құлағу қосынына ұлы каған Мөңкенің қайтыс болғандығы жайлы қаралы хабар жетті де, дәстүр бойынша Құлағу Кетбұғаның өз жұртынан тұратын әскерінен басқаның бәрін алып, Қарақорымдағы империя ордасына аттанды. Бұл кезде Кетбұға ноян Сирия әміршісі болатын (Л.Гумилев, Конец легенды начало, М.1994 ж.). Арада бір жыл өткенде Кетбұғаның шайқаста қайтыс болғанын айттық. Ал бұл жорық және Кетбұға өлімі жайлы толық білгілері келгендерге Т.Жұртбаевтың «Дулыға» кітабының 2 томын оқуға кеңес береміз.

Кетбұға қаза тапты. Балталы, Бағаналылардың әскери күші бірнеше есе басым мамлюктердің қолынан қайғылы қырғынға ұшырады. Ата коныстан алыстағы жат жерде, шөл далада әйел жесір, бала жетім қалды. Рулы елдің басына еңсесі енді көтерілместей зобалаң орнады. Бұл жағдай Құлағу тарапынан да түсіністік тапқан (Ильханға ел ханы деген сөз- Қ. А.) ендігі жерде тақ болса болады, кімді басқарса да бәрібір еді.

«...Он (Құлағу-Қ.А.) отдал приказ своим воинам, сражавшимся в Палестине и не имеющим возможности вернуться на Родину, перейти сторону мамлюков, не без основания полагая, что земляки между собой договорятся» деп жазады осы жайды Гумилев (Черная легенда).

Бұл Ұлытау өңірі құтты қоныс болған елдің басына түскен үлкен нәубет еді.

... Арада бірнеше жылдар өткен соң Батыс Азия жақтан келген наймандардың ізін шайбанидтер жерінен (қазіргі Өзбекстан - Қ.А.) көреміз. Казақ шежіресінің асқан білгірі, «Алашорда» ардагері Мұхамеджан Тынышбаев өзінің «Материалы к истории киргизко-казахского народа» атты кітабында (Ташкент, 1925 ж.) наймандардың шайбанидтер қарамағына енуі 1320-1331 жылдар шамасында болған деген жорамал айтады. Содан арада екі ғасырға жуық уақыт өткенде наймандар әбден күшейіп, ел билігіне белеңді түрде араласа бастаған. М.Тынышбаевтың кітабында осы жайлы баяндалған мол деректерінен түпнұсқаны бұзбай қысқаша үзінді келтірейік.

«Когда в 1508 году Мұхамед Шайбани раздал завоеванную территорию в уделы, из найманов один только Кобуз-найманы получили в управление Мерв с окрестным насе-лением. Найманы участвовали так же во всех походах Обайдулла хана из Иран. В 1530-1550 г. г. Мервом управлял найман Джолым-бий.

1570-1580 г. г. в нынешней Туркмении был хан Санжар (из шайбанидов).

Абулгазы говорит, что Кулмухаммед бий держал Санжара во дворцей распоряжался всем от его имени. В 1570-1580 г.г.

Назар-бий аталык управлял Балхом с окрестностями. В 1580-1590 г. г. нуратинскими кочевниками управлял найман Ахмет алы-аталык».

Бұл деректерден біз XVI ғасырдан XVII ғасырдың басына дейін наймандардың өзбек жерінде аса ықпалды саяси-әлеуметтік күшке айналғанын көреміз.

Мұндай мамыражай тірлік ұзаққа созылмады. Тағдыр өшіп барып, қайта тірілген наймандардың басына тағы бір үлкен тауқымет әкелді.

Хижраның 1030 тауық жылы (б. ж. санауымызша 1621 жыл) Хорезм ханы Араб Мұхамедті оның найман қызынан туған баласы Хабаш сұлтан билікке таласып, өлтірді. Бірақ таққа ол емес ханның басқа әйелден туған ұлы Спандияр отырды. Барлық пәлені наймандардан келді деп түсінген ол Хабаштың басын алып, наймандарды қырып тастауға бұйрық берді. (Әбілғазы, Түрік шежіресі; Алматы, 1992 ж.).

Бұл - хижраның 1032 доңыз жылы (б.ж.с. 1623 ж.) болған оқиға. Бөтен елде жүрген наймандар атқа қонып, 2-3 жылға жуық қарсылық көрсеткенмен, тегеурінге төтеп бере алмады. Ақыры әбден әлсіреп, қайқы қылыштан аман калғаны Сырдариядан бері өтіп, «есі барда, елін табуға» мәжбүр болды» дейді М.Тынышбаев.

Осы аласапыранға толы мезгіл өзіміз жоғарыда нақты деректермен негіздеп өткен Кербалақ атты Ер Шоштан өмір сүрген заманға дөп келіп тұр. Қанда тулаған құдірет, тұңғиыққа тығылған тылсым күш санада сайрап, кешегі Кетбұғыдай кемеңгер бабалары Ақ Ордасын тіккен қоныс, ескі жұрт Ұлытауға бағаналыларды аяғын жерге тигізбей жеткізді. Біздің жан-жақты пайымдауларымыз осы кештің алды-артында жүздеген елін жетектеп, санасына сенім сәулесін себезгілеп сеуіп, Кербалақ атына қамшы басып, құйғытып, Ер Шоштан шапқылап жүрді деген тұжырымға тірейді. Заман ағымының ауқымына қарағанда, мәселенің қисыны да, жосығы да осыған әкеледі.

Бұл - қазақ хандығын Еңсегей бойлы Ер Есім мен Салқам Жәңгірлер басқарған кезеңдер еді. Ата қонысқа араға үш жарым ғасырдай уақыт салып, небір нәубеттерді басынан өткізіп, жорықты жолдарда әбден шыңдалып, оралған Бағаналылар қазақ ордасының шаңырағына мықты бір уық болып шаншылды. Ер намысын қолдан бермей, одан кейінгі кезеңдерде де жоңғар, қоқан сияқты сыртқы жауларымен болған шайқастарда өрлік пен ерліктің асқан үлгісін көрсетті.

Орталарынан талай-талай аты аңызға айналған, жалаң қылыштай жарқылдаған, жалпақ қазаққа белгілі батырларды суырып шығарды.

Кербалақ атты Ер Шоштан жайлы ел аузында сақталған, аңыз-ақиқатын зерделеуді, зерттеуді қажет ететін әңгімелер аз емес. Сондай-ақ «Шоштан төбесі», «Шоштан қарасуы» деген Ұлытау өңіріндегі жағрафиялық атаулар атақты бабамыздың есімін бүгінгі күнге дейін ұмыттырмай жеткізген, замандастары койып кеткен ескерткіштер деуге болады. Халық тағдыры осындай қайраткер тағдыры арқылы көрініс табады.

Сондықтан бұл әңгімеміз тек Ер Шоштан жайлы ғана емес, Ұлытау төңірегін атамекен еткен елдің басынан бағзы замандарда өткен күрделі кезең көріністерін бүгінгі ұрпаққа шамамыз жеткенше баяндап берсек деген ізгі ниетіміздің болмашы нәтижесі деп білерсіздер, құрметті оқырман қауым!

Қуаныш АХМЕТОВ,
Қазақстан Журналистер Одағының С. Ерубаев атындағы сыйлығының иегері,

Қарағанды облысы, «Түркістан газеті», № 5, 31.01.2002 ж.

ТУБЕРКУЛЕЗ ЖӘНЕ ҚАНТ ДИАБЕТІ

Туберкулез - туберкулез микробактериясынан туындайтын инфекциялық ауру. Науқас адам жөтелгенде, сөйлегенде ауада таралып, шаңмен бірге еденге, затқа қонады да, көптеген жылдар бойы тіршілік ете беретін сыртқы ортаға миллиондаған бактерия бөледі. Туберкулез қоздырғышы Кох таяқшасы жұқтырған кез-келген адам туберкулезбен ауыра бермейді. Оның ішінде иммунды жүйе әлсірегендер, өкпе туберкулезіне тез шалдығады. Әсіресе қосымша аурулардың ішінен қант диабетімен ауыратын болатын болса.

Қант диабеті деген не? Диабет — бұл қанда қант мөлшерінің көбейіп кетуінен пайда болатын дерт. Бұл аурумен жас та, кемел жастағылар да, кәрі де ауырады. Әсіресе жасөспірім кездегі диабет ауыру өте қиын, мұндай жаста диабетпен ауырғандарға арнаулы дәрі (инсулин) қолдану ұсынылады. Әйтсе де бұл ауру 40-тан асқан, тамақты шектен тыс ішіп, толыса бастаған адамдарға тән болып келеді. Қант диабеті - көмірсутек, май, ақуыздың зат алмасуының созылмалы бұзылуы, ягни қанға көп мөлшерде қант түйіршегінің бөлінуі болып табылады. Диабет инсулиннің асқазан асты безінен жеткілікті мөлшерде бөлінбеуі салдарынан басталады. Инсулинсіз ағза қант түйіршегін өңдей алмайды. Соның салдарынан қанның құрамында қант мөлшері артады. Қант диабеті аутоиммунды ауру болып саналады. Сол себепті осындай науқастардың жалпы иммунитеті төмендеп, қоршаған ортада әсіресе ауа тамшысы жолымен жұғатын инфекцияларға ауруларға тұру қабілеті төмендейді. Соның бірі туберкулез қоздырғышы — Кох таяқшасы. Сау адамдарға қарағанда қант диабетімен ауыратын науқастарда туберкулез таяқшаларын жұқтыру қаупі 2-6 есе жоғары болады. Қант диабетінің ауыр ағыммен өтуі туберкулездің де өту ағымын ауырлатады. Сонымен қатар қант диабетіне қосылған туберкулез ауруы да диабеттің өтуін қиындатады. Қант диабетімен ауыратын көптеген науқастар туберкулездің түрлері басым түседі, олар ыдырауға және ошақтардың шашылуына бейім болады. Бұл бұзылыс қайта орнына толық келмейтін қант диабетінің ауыр түріне жатады, сол себептен ошақтарда, каверна қабырғаларындағы грануляциялық дәнекер тінге айналуы тежеледі. Орташа жеңіл ағымда өтетін қант диабеті бар туберкулезге шалдыққан науқастарда туберкулездің морфологиялық көрінісінің айтарлықтай ерекшеліктері жоқ. Қант диабетімен ауыратын науқастарда өкпе туберкулезінің дамуы және оның ағымы аздаған клиникалық белгілермен өтеді. Әлсіздіктің пайда болуын, тәбетінің төмендеуі және қызуының аздап көтерілуін дәрігерлер, науқастарда көбінесе, қант диабетінің ағымының нашарлауы деп есептейді. Туберкулездің біріншілік белгісі қант диабетінің ағымының тереңдеп үдеуімен көрінуі мүмкін, өйкені белсенді туберкулез көмірсу алмасуын бұзады, соған сәйкес инсулинге қажеттілік артады. Статистика бойынша туберкулезбен қант диабеті бар адамдар көбірек ауырады. Әсіресе олар туберкулездің туберкулез таяқшасына төзімді түрімен жиі ауыратындығы айтылады. Сәйкесінше туберкулездің емі де ұзақ болады. Сондықтан осындай науқастарда туберкулезді қант диабетімен бірге емдейді. Қант диабетімен ауыратын науқастар туберкулезбен ауырып қалмас үшін не істеу керек? Эндокринолог, терапевт, окулист кеңесін алып тұру және бақылауында болу керек. Эндокринолог тағайындаған емін уақтылы үнемі қабылдау, диета ұстау, витаминдер қабылдау және жалпы иммунитетті көтеру, жылына 1 рет ФГ тексеруден өту, жылына 1 рет тұмауға қарсы екпе салдыру, қандағы қанттың мөлшерін үнемі бақылау, физикалық және эмоционалды күштен арылу, салауатты өмір салтын қалыптастыру, спортпен айналысу керек. Осы нұсқаулықтар қант диабетінің асқынуына тосқауыл болады. Демек, деніңіз де сау болады.

К.Т.ЖУНИСОВА,
№10 қалалық емханасының фтизиатр дәрігері,
Шымкент қаласы.

ХАБАРЛАНДЫРУ

Түркістан облысы, Түлкібас ауданы, Састөбе ауылы, Квартал көшесі 84, 30 үй мекенжайда орналасқан «SAS-Tobe Trade» ЖШС рұқсат етілген шығарындылар нормативтерінің жобасы (РШН), қалдықтарды басқару бағдарламасы, өндірістік экологиялық бақылау бағдарламасы, қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шаралар жоспарына ашық жиналыс түрінде қоғамдық тыңдаулар өткізіледі. Тыңдау өткізу күні, уақыты және орны: 26.11.2024 ж. сағат 15:00, Қостанай облысы, Рудный Г.А., Рудный қ., 40 лет Октября, 2/1. Координаттары: 42қ33'02.9"N 69қ59'27.4"E.

Жоба тапсырысшысы: «SAS-Tobe Trade» ЖШС, мекенжайы: Түркістан облысы, Түлкібас ауданы, Састөбе ауылы, Квартал көшесі 84, 30 үй, БСН 210240002482, тел.: +7 (725)385-87-63, +7 (725)238-58-614, +7 (701) 357-84-30.

Жоба әзірлеуші: «Центр научных исследований и экологической экспертизы «KazEcoHolding» ЖШС, мекенжай: Шымкент қ. Желтоқсан, көш. 20 «Б», e-mail: ecocentre2018@mail.ru, тел. +77004232982.

Жобалық құжаттамамен танысу ecoportal.kz порталынан қарауға болады. Қосымша ақпаратты мына телефон арқылы алуға болады: ecocentre2018@mail.ru, тел. +77004232982.

Мүдделі жұртшылық қоғамдық тыңдауларға шығарылатын құжаттар бойынша және қоғамдық тыңдаулардың жарияланған хаттамасы бойынша жазбаша немесе электрондық нысанда " Түркістан облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы " ММ-не мына мекенжай бойынша өз ескертулері мен ұсыныстарын жібере алады: Түркістан облысы, Түркістан қаласы, КЕНТАУ тас жолы, 2, e-mail: a.erkebai@ontustik.gov.kz, тел.: 8 (7253) 33-36-59.

Төтенше жағдай немесе шектеу іс-шаралары енгізілген жағдайда қоғамдық тыңдаулар онлайн режимінде өткізіледі, белсенді сілтеме:

https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=a100a3ROUGROYm1xZDZtbXJnTkNRUT09

Конференция идентификаторы: 616 540 8596 Кіру коды: 123456

ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ МИНИСТРЛІГІ «АНАЛАР САУЛЫҒЫ» БАҒДАРЛАМАСЫН ӘЗІРЛЕДІ

Денсаулық сақтау министрлігі жасөспірімдердің репродуктивтік денсаулығын сақтау және фертилдік жастағы әйелдердің денсаулығын нығайту мақсатында 8 іс-шарадан тұратын «Аналар саулығы» бағдарламасын әзірледі.

Учаскелік дәрігерлер оның денсаулығының индексін анықтау үшін фертилдік жастағы әрбір әйелді тексереді.

Жүктілікті жоспарлайтын әйелдер, жас қыздар мен жасөспірімдер ерекше бақылауда болады.

Қауіпсіз жүктілікті қамтамасыз ету үшін сауықтыру шаралары жүктілік басталғанға дейін гравидаралды даярлық түрінде жүргізіледі.

Гравидаралды даярлық - денсаулық жағдайын бағалауға және ерлі-зайыптыларды бала көтеруге, кейіннен жүктілікке және сау баланың тууына даярлауға бағытталған диагностикалық, профилактикалық және емдеу іс-шараларының кешені.

Еліміздің әрбір әйелі жас кезінен бастап уақтылы және сапалы медициналық көмек алуы маңызды.

Еліміздің әрбір әйелін емханаға барып, жүктілікті жоспарлау алдында тексеруден өтуге шақырамыз.

Бүгінгі таңда біздің елде 10 миллионнан астам әйел тұрады, оның 4,7 миллионы фертилдік жастағы әйел.

Олар отбасыларда орталық рөл атқарады. Әйелдер денсаулығын сақтау және нығайту — біздің тұрақты әлеуметтік-демография-

ГРАВИДАРАЛДЫ ДАЙЫНДЫҚ ДЕГЕНІМІЗ НЕ?

Болашақ ата-аналардың денсаулығын жақсарту, саламатты жүктілік және дені сау сәбилердің дүниеге келуі мақсатында Денсаулық сақтау министрлігі кешенді шаралар қабылдауда.

Гравидаралды дайындық бойынша клиникалық хаттама әзірленді және мақұлданды, сонымен қатар жүктілікті жоспарлау шараларымен фертилдік жастағы әйелдерді қамтуы керек өңірлік үйлестірушілер тағайындалды.

Гравидаралды дайындық - денсаулық жағдайын бағалауға және жыныстық серіктестерді тұжырымдамаға, кейіннен жүктілікке және сау баланың тууына дайындауға бағытталған диагностикалық, профилактикалық және емдеу шараларының кешені.

Қауіпсіз жүктілікті қамтамасыз ету және перинаталдық нәтижелерді жақсарту үшін сауықтыру шаралары жүктілік басталғанға дейін жүргізіледі. Халықтың репродуктивті денсаулығын сақтау және нығайту Денсаулық сақтау министрлігі жұмысының басым бағыттарының бірі болып табылады, ол ана мен бала үшін жүктілік пен босану нәтижелерін жақсарту мақсатында гравидаралды дайындықты қамтиды. Денсаулық сақтау министрлігі 2024 жылғы 15-17 қазан аралығында БҰҰ-ның Халыққа қызмет көрсету саласындағы қорымен (ЮНФПА) бірлесіп, Астана қаласында 20 өңірден 40 маманның қатысуымен өңірлік үйлестірушілер үшін үш күндік «Гравидаралды даярлық» тренингін өткізді.

АЗАМАТТАР «ӘЛЕУМЕТТІК ӘМИЯН» ЭЛЕКТРОНДЫҚ СЕРВИСІ АРҚЫЛЫ ТЕГІН ДӘРІ-ДӘРМЕКТЕР АЛА БАСТАДЫ

Астана қаласының екі емханасында пациенттерге QR-код арқылы «Әлеуметтік әмиян» бөлімінде (eGov Mobile қосымшасы) тегін дәрілік заттарды беру механизмі көрсетілді.

«Әлеуметтік әмиян» арқылы дәрі-дәрмектерді электрондық түрде беру жөніндегі пилоттық жобаға ел бойынша 700-ден астам медициналық ұйым қатысады, 93 мың рецепт негізінде препараттар берілген.

№4 қалалық емханада он жылдан бері диспансерлік есепте «Қант диабеті»диагнозы қойылған пациент тек жеке QR кодын (ваучер) көрсетіп, дәрі-дәрмектерін мейіргерден тікелей алды.

Осылайша, енді азаматқа қағаз рецепт алу үшін дәрігерге жазылуға уақыт жұмсаудың қажеті жоқ, мейіргер кезексіз қажетті препаратты өз бетінше бере алады.

Егде жастағы тұрғындар немесе «Әлеуметтік әмиян» мемлекеттік сервисінің қызметтерін пайдалана алмайтын басқа адамдар үшін емханаға барған кезде Face-ID және веб-камералардың көмегімен сәйкестендіруден өту жеткілікті, содан кейін пациенттің қолына тиісті дәрілік заттар беріледі.

Жыл соңына дейін бұл жоба тегін амбулаториялық дәрілік қамтамасыз ету шеңберінде препараттар алатын 1,7 млн адамды қамти отырып, бүкіл республика бойынша кеңейтілетін болады.

«Әлеуметтік әмиянды» пайдалану азаматтарды дәрілік заттармен қамтамасыз ету, заңсыз айналымды болдырмау, бұрмалау және басқа да бұзушылықтар саласында қолжетімділік пен толық ашықтық үшін жағдай жасайды.

«Әлеуметтік әмиян» қызметін пайдалану үшін App Store және Play Market дүкендерінде қолжетімді eGov Mobile қосымшасын жүктеп алу қажет.

Азамат дәрілік заттарды алу үшін eGov Mobile қосымшасында тіркеуден өтуі немесе тіркеу бұрын жүргізілген болса, сәйкестендіруден өтуі тиіс. Әрі қарай, азамат басты бетте «Әлеуметтік әмиян»бөліміне кіріп, «Дәрі-дәрмекпен қамтамасыз ету» жолын таңдайды.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Проводятся общественные слушания в форме открытых собраний на Проект нормативов допустимых выбросов (НДВ), программа управления отходами, программа производственного экологического контроля, план мероприятий по охране окружающей среды для ТОО «SAS-Tobe Trade» расположенного по Туркестанская обл., Тюлькубасский р-н, с. Састобе, ул. Квартал 84, д. 30. Дата, время и место проведения общественных слушаний: 26.11.2024 г., в 15:00 по адресу: Туркестанская область, Тюлькубасский район, с. Састобе, ул. Квартал 84, д. 30. Координаты: 42қ33'02.9"N 69қ59'27.4"E.

Заказчик проекта: ТОО «SAS-Tobe Trade», адрес: Туркестанская обл., Тюлькубасский р-н, с. Састобе, ул. Квартал 84, д. 30., БИН 210240002482, тел.: +7 (725)385-87-63, +7 (725)238-58-614, +7 (701) 357-84-30.

Разработчик проекта: ТОО «Центр научных исследований и экологической экспертизы «KazEcoHolding», адрес: г. Шымкент, ул.Желтоксан, 20 «Б», e-mail: ecocentre2018@mail.ru, тел.+7700 423 29 82.

С пакетом проектной документации можно ознакомиться на портале ecoportal.kz. Дополнительную информацию можно получить по номеру и эл.адресу: ecocentre2018@mail.ru, тел.+77004232982.

Общественность и заинтересованная общественность может направить свои замечания и предложения в письменной или электронной форме по документам, выносимым на общественные слушания и по опубликованному протоколу общественных слушаний в ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Туркестанский области» по адресу: Туркестанская область, г. Туркестан, ТРАССА КЕНТАУ, 2, e-mail: a.erkebai@ontustik.gov.kz, тел.: 8 (7253) 33-36-59.

В случае введения чрезвычайного положения и (или) ограничительных мероприятий общественные слушания проводятся в онлайн-режиме по активной ссылке:

https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=a100a3ROUGROYm1xZDZtbXJnTkNRUT09

Идентификатор конференции: 616 540 8596 Код доступа: 123456

Открылось наследство

*** Открылось наследство после смерти гр. Халкенова Ертая Анесовича, умершего 18.06.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Батырхановой Г.Ж. г.Шымкент ул.Капал батыра 7. тел. 8-708-890-10-21.

*** Открылось наследство после смертим гр. Сагымбековой Еркебалы Мешелкызы,умершей 07.10.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Ескерову Т. г.Шымкент ул. Абая 11 тел. 8-701-505-88-98.

*** Открылось наследство после смерти гр. Дадаметовой Сайпжамала Курчиевны,умершей 19.04.2024г. Наследникам обаращаться к нотариусу Жумабековой Э.Б. г.Шымкент ул.Тулеметова 35 тел. 8-707-848-38-58.

*** Открылось наследство после смерти гр. Билисбаевой Сауле Нурмахановны,умершей 24.09.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Сагындыковой К.Ж. г.Шымкент ул.Казбек би 49. тел. 8-702-957-94-35.

*** Открылось наследство после смерти гр. Бекназарова Айдоса Абдикадировича,умершего 19.04.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Жумабековой Э.Б. г.Шымкент ул.Тулеметова 35 тел. 8-707-848-38-58.

*** Открылось наследство после смерти гр.Усенова Алиайдара Сейсенбековича,умершего 02.09.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Кемеловой А.С. г.Шымкент ул. Рыскулбекова 5/5 тел. 8-701-716-27-81.

*** Открылось наследство после смерти гр. Аначко Натальии Петровны, умершей 10.10.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Альчикеновой Ж.С. г.Шымкент ул. Мадели кожа 1 Г. тел. 8-705-682-20-75.

*** Открылось наследство после смерти гр. Мустафеева Руслана Руслановича,умершего 06.03.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Назарбековой Ж.А. г.Шымкент ул.Калдаякова 9 тел. 8-701-454-74-46.

*** Открылось наследство после смерти гр. Байдалиева Асхата Асилхановича,умершего 22.09.2023г. Наследникам обращаться к нотариусу Жандарбековой Н.Ж. г.Шымкент ул.Дулати 205/3 тел. 8-705-410-09-24.

*** Открылось наследство после смерти гр. Ерубаева Аскара Пердебековича,умершего 15.04.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Оспановой А.Ж. г.Шымкент пр.Республики 21 тел. 8-707-616-49-34.

*** Открылось наследство после смерти гр. Егорова Дениса Александровича,умершего 12.09.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Рашитовой В.В. г.Шымкент ул. Гагарина 54. тел. 8-701-340-92-97.

*** Открылось наследство после смерти гр. Круглякова Алексей Сергеевича,умершего 02.11.2010г. Наследникам обращаться к нотариусу Рашитовой В.В. г.Шымкент ул.Гагарина 54 тел.8-701-340-92-97.

*** Открылось наследство после смерти гр. Кругляковой Галины Дмитриевны,умершей 17.07.2008г. Наследникам обращаться к нотариусу Рашитовой В.В. г.Шымкент ул.Гагарина 54 тел. 8-701-340-92-97.

*** Открылось наследство после смерти гр. Круглякова Владимира Сергеевича,умершего 01.08.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Рашитовой В.В. г.Шымкент ул. Гагарина 54. тел. 8-701-340-92-97.

*** Открылось наследство после смерти гр. Рашидова Курбана, умершего 07.10.2018г. Наследникам обращаться к нотариусу Альчикеновой Ж.С. г.Шымкент ул.Мадели кожа 1 Г. тел. 8-705-682-20-75.

*** Открылось наследство после смерти гр. Бадаловой Мархамата, умершей 09.12.2022г. Наследникам обращаться к нотариусу Альчикеновой Ж.С. г.Шымкент ул.Мадели кожа 1 Г. тел. 8-705-682-20-75.

*** Открылось наследство после смерти гр. Бакирова Абдурашида Юсубджановича,умершего 10.10.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Танбергенову С.А. г.Шымкент мкр. Нурсат дом 39/1 тел. 8-777-686-66-13.

*** Открылось наследство после смерти гр. Оспанова Сатыша, умершего 30.07.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Усмановой А.А. г.Шымкент ул.Иляева 17. тел. 8-776-359-59-14.

*** Открылось наследство после смерти гр. Маукенова Асхада Оразалиевича, умершего 04.04.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Есимовой Н.Т. г.Шымкент ул.Байтурсынова 87/10. тел. 8-705-884-75-47.

*** Открылось наследство после смерти гр. Касымбека Даулетбая, умершего 03.10.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Кожабековой А.С. г.Шымкент пр.Тауке хана 33-1 тел. 21-17-01.

***Открылось наследство после смерти гр. Бейсенбаева Тастана Мергенбаевича, умершего 15.04.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Ешаевой Г.Д. г.Шымкент мкр.Восток 116/1 тел. 8-771-685-75-23.

*** Открылось наследство после смерти гр. Мирзаева Тахира Бинатовича, умершего 16.05.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Жумабековой Э.Б. г.Шымкент ул.Тулеметова 35 тел. 8-707-848-38-58.

*** Открылось наследство после смерти гр. Нурмаханова Медеусина, умершего 18.04.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Батырханкызы Л. г.Шымкент ул.Желтоксан 12. тел.8-701-452-31-42.

*** Открылось наследство после смерти гр.Кузьмина Дмитрий Григорьевича, умершего 07.07.2024г. Наследникам обрщаться к нотариусу Мусаевой А.Е. г.Шымкент 17 мкр. дом 13 А. кв.17.

*** Открылось наследство после смерти гр. Алтынбекова Нурлана Садыковича,умершего 01.12.2018г. Наследникам обращаться к нотариусу Жанузак Г.А. г.Шымкент ул. Аскарова 32 тел. 8-701-753-69-00.

*** Открылось наследство после смерти гр. Карибаева Туребая Мурсалиевича,умершего 27.09.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Бейсебаеву Р.Р. г.Шымкент ул. Мадели кожа 1 Г. тел. 8-701-751-80-77.

*** Открылось наследство после смерти гр. Гайсиной Фины Шайсултановны, умершей 05.05.2009г. Наследникам обращаться к нотариусу Альчикеновой Ж.С. г.Шымкент ул.Мадели кожа 1 Г. тел. 8-705-682-20-75.

*** Открылось наследство после смерти гр. Молдабаева Галимжана Акжолбековича,умершего 01.10.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Карабаевой Р.К. г.Шымкент ул.Тулеметова 35 тел. 8-701-741-27-45.

*** Открылось наследство после смерти гр. Олжабаева Нурлана Уристембековича,умершего 11.01.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Ешаевой Г.Д. г.Шымкент мкр.Восток 116/1 тел. 8-771-685-75-23.

*** Открылось наследство после смерти гр. Махаматхановой Ханзады Музафаровны,умершей 13.02.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Алтынбековой Г.П. г.Шымкент мкр.Спортивный д.24-51 тел. 8-701-477-77-10.

***Открылось наследство после смерти гр. Байботаева Куандыка Тастанбековича,умершего 05.10.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Жумабековой Э.Б. г.Шымкент ул.Тулеметова 35 тел. 8-707-848-38-58.

*** Открылось наследство после смерти гр. Кутько Ксении Владимировны,умершей 09.05.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Султанбекову Е.Т. г.Шымкент ул.Иляева 4-41 тел. 8-701-718-10-49.

*** Открылось наследство после смерти гр. Славкиной Оксаны Геннадьевны,умершей 08.09.2024г. Наследникам обращаться к нотариусу Батырханкызы Л. г.Шымкент

Ликвидация

*** ТОО" Бит Номадс" объявляет о своей ликвидации (БИН 230140019546) Все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г.Шымкент ул.Гагарина дом 175. п/и 160002.

*** ТОО"Али Сина Impex" объявляет о своей ликвидации (БИН 190940008619) Все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования.Казахстан г.Шымкент ул.Сайрамская здание 52.

*** "Школа "Нұрлы білім" объявляет о своей ликвидации (БИН 240840028106) Все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г.Шымкент мкр.Туран ул. Момышулы 109/3.

*** Филиал некоммерческого акционерного общества "Государственная корпорация"Правительство для граждан" по г.Шымкент объявляет о своей ликвидации (БИН 120140006026) Все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г.Шымкент мкр.Жайлау п/и 160050.

*** Частное учреждение "Школа -интернат Жас -Канат" объявляет о своей реорганизации путем преобразования в Товарищество с ограниченной ответственностью "Школа Интернат "Жас-Канат" (БИН 180640028938) Все претензии принимаются в течение 1 месяца со дня опубликования. Казахстан г.Шымкент мкр.Бозарык-2 строение 500/1 п/и 160024.

*** ТОО" Рос Пром KZ" объявляет о своей ликвидации (БИН 130540003276) Все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования.Казахстан г.Шымкент ул.Кремлевская дом 1 А. кв.29. п/и 160005.

*** ТОО" Мамедова" объявляет о своей ликвидации (БИН 190240012651) Все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г.Шымкент пр.Республики дом 1 кв.46. п/и 160000.

*** ТОО"SCAT KZ" объявляет о своей ликвидации (БИН 130440006663) Все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г.Шымкент Тамерлановское шоссе б/н п/и 160000.

***ТОО"Nur AiDi group" объявляет о своей ликвидации (БИН 210940007736) Все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан. г.Астана ул.Туркестанская дом 30 п/и 010000.

*** ТОО" AUTOSILA" объявляет о своей ликвидации(БИН 211240003176) Все претензии принимаются в течение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г.Шымкент 193 квартал дом 382.

*** ТОО"BeEazy Edition" объявляет о своей ликвидации (БИН 140740008137) Все претензии принимаются втечение 2 месяца со дня опубликования. Казахстан г.Шымкент мкр. Самал-1 дом 1383 п/и 160009.

КӨТЕРМЕ ЖӘНЕ БӨЛШЕК ДӘРІХАНА ЖЕЛІСІНДЕ ҚАЗАҚСТАНДА ДӘРІ-ДӘРМЕК БАҒАСЫН ҚАЛАЙ РЕТТЕУГЕ БОЛАДЫ?

Қазіргі таңда Денсаулық сақтау министрінің 2023 жылғы 7 тамыздағы № ҚР ДСМ-465 бұйрығымен бөлшек және көтерме саудада өткізу үшін дәрілік заттардың 6 890 саудалық атауына шекті бағалар бекітілді.

Дәріхана ұйымдарында дәрі-дәрмектер бекітілген шекті бағадан төмен бағада сатылуы мүмкін екенін айта кеткен жөн.

ҚР Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексінің 426 бабына сәйкес дәрі-дәрмекті бекітілген шекті бағадан асыра сатқаны үшін жауапкершілік көзделген.

Сонымен қатар, шекті бағадан асыра сату фактісі анықталған жағдайда, Медициналық және фармацевтикалық бақылау Комитетінің аумақтық департаменттеріне дәлелді құжаттармен (дәрі-дәрмек және сату түбіртегімен) немесе DARIKZ мобильді қосымшасы арқылы өтініш қалдыруға болады.

2024 жылдың 1 жартыжылдығында дәрілік заттар мен медициналық мақсаттағы бұйымдардың бағасын бақылау аясында дәрілік заттар мен медициналық бұйымдардың шекті бағасынан асып кетудің 4 фактісі анықталды, 2,5 миллион теңгеден астам айыппұл салынды.

АЙҒАҚ
Газет ҚР Мәдениет және ақпарат министрлігінде, Ақпарат және мұрағат коми-тетінде 2010 жылдың 5 қаңтарда есепке қойылып, №10617-Г тіркеу куәлігі берілген.
Құрылтайшысы және меншік иесі «Айғақ»Медиа» ЖШС
Ұлжан ҚАСЫМЖАНҚЫЗЫ НАУШАБАЕВА - *Бас редактор*
Гүлжауһар БАЖАҚАЙ - *журналист*
РЕДАКЦИЯНЫ МЕКЕНЖАЙЫ:
160000, Шымкент қаласы, Ғ. Іляев көшесі, 29.
E-mail:aigak@mail.ru www.aigak.kz
Жандос САҒЫНДЫҚОВ - Безендіруші
Қайрош АЙПЕШОВ - Тарату бөлімі
Ұлжалғас САҒЫНДЫҚОВА - Жарнама
А Мақаланың жариялану ақысы төленген.
Журналистер: 8 (7252) 30-10-86,
Жарнама бөлімі тел: 8 (7252) 21-34-30,
Қаржы бөлімі тел: 8 (7252) 21-06-34 Факс: 30-07-25
Газетті тарату және жеткізу кызметі: 8 776 332 26 61
Газет таратйтын облыстар мен қалалар:
Астана,Ақмола,Алматы,Атырау, Ақтөбе,Ақтау,Ақсай, Батыс Қазақстан, Шығыс Қазақстан, Солтүстік Қазақстан, Түркістан облысы,Жамбыл,Қызылорда, Қостанай, Көкшетау, Семей, Павлодар, Талдықорған, Қараганды, Теміртау, Шымкент.
Жазылу индексі 65836 16+
Газет редакцияның компьютер орталығында теріліп, «M-press» ЖШС-нің баспаханасында басылды. Шымкент қаласы, Байтұрсынов көшесі, 18.
Тапсырыс: №191
Таралымы: 5070
Нөмірдің кезекші редакторы - Арайлым ӘБСАҒАТ

Редакция авторлар мақаласы мен көзқарасына, жарнама мазмұнына жауап бермейді. Автор қолжазбасы өңделмейді және кері қайтарылмайды. Көлемі үш компьютерлік беттен асатын материалдар қабылданбайды.
«Айғақта» жарияланған материалдарды көшіріп немесе өңдеп басу үшін редакцияның жазбаша рұқсаты алынып, газетке сілтеме жасалуы міндетті.

ХАБАРЛАНДЫРУ

"Түркістан БГҚ" ЖШС "Түркістан облысының Сайрам ауданында қуаты 1000 МВт БГҚ базасында электр станциясын салу" жобасы бойынша І санаттағы объектіге әсер етуге рұқсат алу үшін материалдар бойынша қоғамдық тыңдаулар өткізеді. Тыңдау 2024 жылғы 26 қарашада сағат 10:00-де Түркістан облысы, Сайрам ауданы, Карамурт а. о., Карамурт а., мәдениет үйі мекенжайы бойынша өтеді. Zoom сілтемесі: https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=a100a3ROUGROYm1xZDZtbXJnTkNRUT09

Конференция идентификаторы: 6165408596, кіру коды: 123456.

Әсер ету аумағы:
42қ38'02.96"С, 69қ90'85.89"В,
42қ32'95.69"С, 69қ98'53.67"В,
42қ33'97.08"С, 69қ99'17.78"В,
42қ31'84.77"С, 70қ01'78.47"В

Қоғамдық тыңдауларды ұйымдастыруға жауапты жергілікті атқарушы орган, "Түркістан облысының Табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы" ММ Тел: 8725-33-5-98-49 . Ескертулер мен ұсыныстар қабылданатын жергілікті атқарушы органның электрондық сайт мекенжайы https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar/Contacts?lang=ru сондай-ақ ресми сайт https://ecoportal.kz /. жоба бойынша құжаттама https://ecoportal.kz/ . Жоспарланған қызмет бастамашысының деректемелері мен байланыс деректері: "Түркістан БГҚ" ЖШС, БСН: 110740016192, байланыс нөмірі: 8-701-674-78-78, a.jumabekova@sk-pgu.kz, заңды мекенжайы: Түркістан облысы, Сайрам ауданы, Ақсукент а. о., Ақсу а., Жібек жолы көшесі, 55 ғимарат. Құжаттаманы әзірлеушінің атауы және контактілік деректері: "Каз Гранд Эко Проект" ЖШС, тел, 8(775)3245005 Шымкент қаласы, Байтұрсынов көшесі 20 б. БСН 111040001588. Қосымша ақпаратты мына жерден алуға болады: 87753245005, sholpik-@mail.ru

ОБЪЯВЛЕНИЕ

ТОО «ПГУ Туркестан» проводит общественные слушания по материалам для получения Разрешения на воздействие для объекта I категории по проекту «Строительство электростанции на базе ПГУ мощностью 1000 МВт в Сайрамском районе Туркестанской области. Внешнее газоснабжение». Слушания состоятся 26 ноября 2024г в 10:00 по адресу Туркестанская область, Сайрамский район, Карамуртский с.о.,с. Карамурт, Дом культуры, ссылка Zoom:

https://us04web.zoom.us/j/6165408596?pwd=a100a3ROUGROYm1xZDZtbXJnTkNRUT09

Идентификатор конференции: 6165408596, Код доступа: 123456

Территория воздействия:
42қ38'02.96"С, 69қ90'85.89"В,
42қ32'95.69"С, 69қ98'53.67"В,
42қ33'97.08"С, 69қ99'17.78"В,
42қ31'84.77"С, 70қ01'78.47"В

Местный исполнительный орган ответственный за организацию общественных слушаний – ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Туркестанской области » Тел: 8725-33-5-98-49. Адрес электронной почты местного исполнительного органа, где принимаются замечания и предложения https://www.gov.kz/memleket/entities/turkestan-tabigi-resurstar/Contacts?lang=ru, так же официальный сайт https://ecoportal.kz/, Документация по проекту размещена на https://ecoportal.kz/. Реквизиты и контактные данные инициатора намечаемой деятельности:ТОО «ПГУ Туркестан»,БИН: 110740016192, контактный номер: 8-701-674-78-78, a.jumabekova@sk-pgu.kz, Юридический адрес: Туркестанская область, Сайрамский район, Аксукентский с.о., с.Аксу, улица Жибек жолы, здание 55. Наименование и кантактные данные разработчика документации: ТОО «Каз Гранд Эко Проект», тел, 8(775)3245005 город Шымкент ул.Байтурсынова 20 б. БИН 111040001588. Дополнительную информацию можно получить по: 87753245005, sholpik-@mail.ru

ХАБАРЛАНДЫРУ

Бастамашы «Кар logistics» ЖШС ОАТБ филиалы (мекенжайы: Созақ ауданы, Кыземшек ауылы, Танбалытас к-сі, 75. БСН 070341002123, тел. 8-702-133-8485, bektas87@inbox.ru) 02.12.2024 ж. сағ. 11:30, Түркістан облысы, Созақ ауданы, Таукент, ауыл әкімдігі ғимаратында Эммиссиялар нормативтері жобалары (РЕШН, ЖБТН) бойынша ашық жиналыс нысанында қоғамдық тыңдаулар өткізеді.

Орындаушы: «ЭАИМ» ЖШС, БСН 011140005355, Шымкент қ-сы, Жібек-жолы д-лы, 43, 102, info@eaim-kz.com, 87017323187

Материалдармен танысу және ұсыныстар үшін: ecoportal.kz бірің ғай эко-порталы, ТО ТРжТПРБ сайты, a.erkebai@ontustik.gov.kz. Қағаз нұсқасымен Созақ ауданы, Таукент ауылы, ОАТБ ғимаратында танысуға болады. Барлық сұрақтар бойынша: +77017323187.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Инициатор ЦАПБ филиал ТОО «Кар logistics» (адрес: Сузакский район, п. Кыземшек, ул.Танбалытас, 75, БИН 070341002123, тел. 8-702-133-8485, bektas87@inbox.ru) проводит 02.12.2024 г. в 11:30 по адресу ТО, Сузакский район, п. Таукент, здание акимата общественные слушания в форме открытого собрания по Проектам нормативов эмиссий (НДВ, НДС).

Исполнитель: ТОО «ЭАИМ», БИН 011140005355, г. Шымкент, пр. Жибек-жолы, 43, 102, эл.адрес: info@eaim-kz.com, +77017323187.

Для ознакомления и отпраки предложений: единый эко-портал ecoportal.kz, сайт УПРиРП ТО, a.erkebai@ontustik.gov.kz. В бумажном виде можно ознакомиться по адресу: Сузакский район, п.Таукент, здание ЦАПБ. По всем вопросам: +7 701 7323187.

ХАБАРЛАНДЫРУ

«Самұрық-Қазына Құрылыс» АҚ, «Түркістан облысы Сарыағаш қаласындағы Б.Оспанова көшесінде 300 орындық мектеп құрылысы» жұмыс жобасына қоршаған ортаны қорғау бөлімі бойынша жария талқылаулар нысанында қоғамдық тыңдаулар өтетіндігін хабарлайды.

Жобалық құжаттама пакетімен Бірыңғай экологиялық порталында (ecoportal.kz) 1 қараша айында колжетімді болады.

Ескертулер және ұсыныстар 5 жұмыс күні ішінде кабылданады.

Жергілікті атқарушы органның электрондық почтасы және почталық мекенжайы: r.malik@ontustik.gov.kz, 160023, Түркістан қаласы, Жаңа қала шағын аудан., көше 32.20.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

АО «Samruk-Kazyna Construction», сообщает, о проведении общественных слушаний в форме публичных обсуждений по проекту Раздел охрана окружающей среды на рабочий проект «Строительство школы на улице Б.Оспанова на 300 обучающихся в городе Сарыагаш Туркестанской области».

Проектная документация будет доступна на Едином экологическом портале (ecoportal.kz) с 1 ноября.

Замечания и предложения принимаются в течении 5 рабочих дней.

Электронный и почтовый адрес местного испольнителного органа: r.malik@ontustik.gov.kz, 160023,г.Туркестан, мкр. Новый город, улица 32,20.

EGOV.KZ ПОРТАЛЫНЫ Е ТАЛАП ЕТІЛЕТІН СЕРВИСТЕРІ

eGov.kz порталының басты бетінде танымал қызметтер тізімінің сол жағында электрондық сервистер блогы орналасқан. Порталдың әрбір келушісі осы сервистердің қызметі туралы білмейтіндіктен, біз олардың әрқайсысы туралы тереңірек айтамыз.

1. Жеке тұлғалардың алдағы салық төлемдерін қарау және төлеу

Сервис көлік салығын төлеу сомасы туралы автоматты ақпараттандыру мақсатында әзірленген.

ҚР Ішкі істер министрлігі Әкімшілік полиция комитеті мен ҚР Қаржы министрлігі Мемлекеттік кірістер комитетінің деректер базасын интеграциялаудың арқасында салық төлеушіге әрбір көлікке салық төлеу сомасын жеке есептеу қажеттілігі жоқ. Жалпы сома сервисте көрсетіледі, сондай-ақ онда төлеу үшін барлық қажетті деректер (ТМК, БСК, СОК) көрсетіледі.

Пилоттық режим аясында сервис тек Қарағанды және Солтүстік Қазақстан облыстарының тұрғындарына ғана қолжетімді. Ол аяқталғаннан кейін сервис елдің барлық аумағында қолжетімді болады, сондай-ақ онда жер салығы мен жеке тұлғалардың мүлік салығы бойынша алдағы салық төлемдерін тексеру және төлеу мүмкіндігі пайда болады.

Бұған дейін бұл қызмет ҚР Мемлекеттік кірістер комитетінің бөлімшелері арқылы ғана көрсетілді.

2. Эл. портал арқылы алынған қызметтерді тексеру

Бұл порталдың ең алғашқы сервистерінің бірі. Олар eGov.kz порталынан алынған электрондық анықтамалар мен чектердің заңдылығын тексеруге және растауға мүмкіндік береді

Онда ЖСН мен анықтаманың немесе төлемнің бірегей кодын көрсету қажет. Егер олар порталдан алынса, онда сервис сұрау салудың күні мен мәртебесі туралы ақпарат береді.

3. Электрондық өтініштер

Мемлекеттік органдарға электрондық өтініштерді жіберу сервисі – порталдың ең маңызды және танымал сервистерінің бірі.

Ол мемлекеттік органдардың өкілдеріне ресми хат-сұрау жіберуге мүмкіндік береді. Жүздеген адресаттардың арасынан мемлекеттік ведомстволардың аймақтық, қалалық және аудандық филиалдарының, сондай-ақ олардың орталық аппараттарының көп бөлігін табуға болады.

Сұрауларға файлдар мен құжаттарды қоса беріп, жібергеннен кейін олардың мәртебесін қадағалауға болады. Мемлекеттік органдардың жауаптары да электрондық түрде келеді.

Сервис тегін және ЭЦҚ-мен қол қоюды талап етеді.

4.Үшінші тұлғалардың анықтамаларды алу сервисі

Бұл қызмет басқа адамға электрондық анықтама алуға ниет білдірушілерге арналған. Ол үшін олар порталда авторланып, өз сауалыңызды бір реттік смс-пароль арқылы растауы қажет.

Оның атына анықтама сұратқысы келетін адам сұрауды мақұлдау немесе қабылдамау туралы өтінішімен хабарлама алады. Мақұлданған жағдайда, үшінші тұлға анықтама алады.

Үшінші тұлғалардың алуы үшін қол жетімді анықтамалар тізбесі:

жылжымайтын мүліктің жоқ (бар) екендігі туралы анықтама;

жылжымайтын мүлікке тіркелген құқықтар туралы анықтама;

соттылығының болуы немесе болмауы туралы анықтама.

Толық қадамдық нұсқаулық сервис бетінде көрсетілген.

5. ЭЦҚ алу немесе қайта шығару

Электрондық цифрлық қолтаңбаны (ЭЦҚ) алу рәсімі және оның қолданылу мерзімін ұзарту туралы толық ақпаратты алуға болатын бөлімге сілтеме.

6. Жеке тұлғалардың акт жазбаларын тексеру қызметі

Қызмет азаматтарға АХАЖ барлық 7 оқиғасы (соның ішінде 2008 жылға дейін жасалған) бойынша мұрағаттық акт жазбаларын цифрлауға және өзектілігіне тексеруге мүмкіндік береді: туу, қайтыс болу, неке қию, некені бұзу, ұл/қыз асырап алу, әке болуды анықтау, ТАӘ ауыстыру.

Жоқ мәліметтерді цифрлау немесе дұрыс емес мәліметтерді түзету үшін сканерленген құжаттарды сервис арқылы жіберу жеткілікті.

Мысалы, сіздің балаңыздың туу туралы актілік жазбасын тексергенде, бала туралы деректер (тегі, аты, әкесінің аты, ұлты, туған жылы туралы деректер, анасы мен әкесі) ұсынылған бөлімдерде қате көрсетілген жазба болған жағдайда, дұрыс құжаттардың сканерленген көшірмелерін қоса бере отырып, мәліметтерді өзектілендіруге болады.

Қызмет көрсету нәтижесі АХАЖ АЖ мәліметтерін өзектендіру мәртебесі туралы ақпарат болып табылады. Қызмет тегін және оны көрсету мерзімі 1 жұмыс күнін құрайды.

7. Базалық зейнетақы төлемінің мөлшерін есептеу бойынша анықтама

eGov.kz порталының басты бетінде орналасқан осы сервисті пайдалана отырып, зейнеткер жаңа базалық зейнетақы төлемін қандай мөлшерде алатыны туралы анықтама алады.

Анықтама алу үшін порталға тек ЖСН бойынша авторланып, SMS-пароль немесе ЭЦҚ көмегімен өз сұранымын растауға болады.

8. Көрсетілген алушыға мемлекеттік кепілдікті тағайындау және төлеуді жүзеге асыру фактісі туралы мәліметтерді алу

Қазақстан зейнетақы жүйесі инфляцияны ескере отырып зейнетақы жинақтарының сақталуына кепілдік береді. Осы кепілдіктерді мемлекеттің орындау Қағидаларына сәйкес, қазақстандықтар нақты енгізілген міндетті зейнетақы жарналары, инфляция деңгейін ескере отырып міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары сомасы және міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары есебінен қалыптасқан зейнетақы жинақтары сомасының арасындағы айырмасының төлемін алу құқығын ала алады.

Бұл төлем бір жолғы және арнайы формулаларға сәйкес есептеледі.

Сізге кепілдік төлеу керектігін білу үшін көрсетілген сервисті пайдалануға болады.

Оң жауап болған жағдайда, өтініш беру үшін "Азаматтарға арналған үкімет" МК КЕАҚ-ның жақын бөлімшесіне жүгіну қажет.

Егер азамат бұған дейін осы төлем үшін жүгінсе немесе төлемді алуға құқығы болмаса, онда осы сервис бұл туралы хабарлайды.

ХАБАРЛАНДЫРУ

«Санжар-service» ЖШС, Шымкент қаласы, Қапал батыр көшесі, «Ордабасы» индустриялды аймағы, 116 ғимарат мекенжайы бойынша орналасқан люктерді дайындау бойынша өндірістік алаңға арналған ықтимал әсерлер туралы есеп беру жобасы бойынша ашық жиналыс түріндегі қоғамдық тыңдау өткізілетіні туралы хабарлайды.

Талқылау күні: 28.11.2024ж., сағат 15:00.

Талқылау өтетін орны: Шымкент қаласы, Қапал батыр көшесі, «Ордабасы» индустриялды аймағы, 116. Белгіленіп отырған қызметтің бастамашысы: «Санжар-service» ЖШС.

Онлайн конференцияға сілтеме: https://us05web.zoom.us/j/82891073826?pwd=Jaye5abbJG8QqNAX1XHClwIyjNHB0B.1

Конференция идентификаторы: 828 9107 3826, Кіру коды: 6cZ30s.

Қоғамдық тыңдауларға шығарылатын материалдармен осы сілтеме арқылы танысуға болады: https://ecoportal.kz/ Жобаны әзірлеуші: «Tumar Construction Group» ЖШС. эл.пошта: alau-servicek@mail.ru

Байланыс тел: 8 (776) 741 70 47

ОБЪЯВЛЕНИЕ

ТОО «Санжар-service» объявляет о проведении общественных слушаний в виде открытого собрания по проекту отчета о возможных воздействиях для производственная площадка по изготовлению люков расположенному по адресу: г. Шымкент, ул. Капал Батыр, Индустриальная зона «Ордабасы», здание 116.

Дата обсуждения: 28.11.2024г., 15:00.

Место обсуждения: г.Шымкент, по ул. Капал Батыр, Индустриальная зона «Ордабасы», здание 116.Инициатор намечаемой деятельности: ТОО «Санжар-service»

Ссылка на онлайн-конференцию: https://us05web.zoom.us/j/82891073826?pwd=Jaye5abbJG8QqNAX1XHClwIyjNHB0B.1

Идентификатор конференции: 828 9107 3826, Код доступа: 6cZ30s.

С пакетом проектной документаций можно ознакомиться на Едином экологическом портале: https://ecoportal.kz/ Разработчик: ТОО «Tumar Construction Group» Адрес эл.почта: alau-servicek@mail.ru

Контактный тел:
8 (776) 741 70 47